

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 4 d'octubre del 1934

SUMARI

A tres quarts de cinc i cinc minuts de la tarda, s'obre la sessió sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Precs i preguntes.

El senyor Valls i Taverner anuncia una pregunta al senyor Conseller d'Economia i Agricultura i reclama unes dades.

El senyor Simó i Bofarull formula diversos precés al Govern, referents: al Decret relatiu als mercats dominicals; a les percepcions dels funcionaris dels diferents Departaments; a les males condicions de l'estació de Sant Vicenç de Calders; a la construcció d'un pont sobre el Francolí i perllongació de la carretera de Morell fins a Perafort, i al nomenament del Comissari de la Generalitat i del Comissari d'Ordre Públic a Tarragona.

Resposta del senyor Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària i rectificació del senyor Simó i Bofarull.

Prec del senyor Fronjós al senyor Conseller de Cultura sobre l'acte inaugural del Museu d'Art de Catalunya.

Resposta del senyor Conseller de Cultura.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris.

A prec del senyor Serra i Hünter, el senyor Carreres i Artau retira una esmena de la Minoria de Lliga Catalana a l'art. 3.er, que serà recollida en un article addicional.

Resta aprovat l'art. 3.er

Article 4.er — Després d'unes paraules dels senyors Carreres i Artau, President de la Cambra, Duran i Ventosa i Serra i Hünter, respecte a si procedeix suspendre la discussió de l'article fins que s'hagi resolt sobre l'article addicional esmentat en la de l'article anterior, es dona lectura d'una esmena a l'art. 4.er, dels senyors Valls i Taverner, Vallès i Pujals, Secanell i Rovira i Roure.

La Comissió no l'accepta, la defensa el senyor Valls i Taverner, li respon el senyor Serra i Hünter, rectifica el senyor Valls i Taverner i en votació ordinària és rebutjada l'esmena. Han votat al seu favor els senyors Diputats de la Minoria.

- Es acceptada, per la Comissió, una esmena de la Minoria d'Unió Socialista, que signen els senyors Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard.*
- Es llegida una esmena dels senyors Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner i Secanell. No acceptada per la Comissió, en fa la defensa el senyor Carreres i Artau, al qual respon el senyor Blasi. Es rebutjada l'esmena, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana. S'aprova l'article, en la seva redacció definitiva, amb els vots en contra de l'esmentada Minoria.*
- Article 5.º — Es dona lectura a una esmena dels senyors Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner i Secanell. Sense discussió és rebutjada l'esmena, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana.*
- Ocupa la presidència el Vice-president senyor Martínez i Domingo.*
- La Comissió no accepta una altra esmena de la mateixa Minoria, i el senyor Carreres i Artau la defensa. Respon el senyor Casademunt, de la Comissió i és retirada l'esmena.*
- La Comissió accepta una esmena de la Minoria d'Unió Socialista, i es posa a votació l'article en la seva redacció definitiva. Es aprova.*
- Article 6.º — Es llegida una esmena que signen els senyors Valls, Vallès, Secanell i Rovira i Roure, la qual és retirada, prèviament unes manifestacions del primer signant i del President de la Comissió.*
- Igualment és retirada una esmena de la mateixa Minoria, que ve substituïda per una altra, de la qual es dona compte i que signen els senyors Carreres, Valls, Rovira i Roure i Vallès. El senyor Serra i Hünter no l'accepta, i és retirada pel senyor Carreres manifestant que també s'ha refós en una esmena posterior.*
- Es dona compte d'aquesta esmena final a l'article, que la Comissió no accepta. La defensa el senyor Carreres i Artau, i, posada a votació, és rebutjada, amb els vots en pro de la Minoria de Lliga Catalana.*
- S'aprova l'article, amb els vots en contra de Lliga Catalana.*
- Article 7.º — Es dona lectura a una esmena signada pels senyors Valls, Vallès, Secanell i Rovira i Roure. La Comissió no l'accepta. Es defensada pel senyor Valls i Taverner, intervé el senyor Ruiz i Ponseti i contesta el senyor Serra i Hünter, per la Comissió.*
- Mentre parla el senyor Serra i Hünter, torna a ocupar la presidència l'honorable senyor Joan Casanovas.*
- El senyor Valls i Taverner manté l'esmena i intervé novament el senyor Ruiz i Ponseti, al qual respon el senyor Conseller de Cultura.*
- Es rebutjada l'esmena, votant en favor la Minoria de Lliga Catalana.*
- El senyor Carreres i Artau retira una esmena de l'esmentada Minoria.*
- Es llegida una esmena que signen els senyors Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard, que defensa el primer signant. Li respon el senyor Blasi, per la Comissió, i el senyor Ruiz i Ponseti retira l'esmena.*
- Lectura d'una esmena dels senyors Carreres, Rovira i Roure, Valls i Secanell. La Comissió no l'accepta; el senyor Carreres i Artau en fa la defensa; li respon el senyor Blasi, i l'esmena és retirada.*
- Una altra esmena, signada pels mateixos senyors que l'anterior, no l'accepta la Comissió, i després d'unes paraules del senyor Valls i Taverner, l'esmena és rebutjada en votació ordinària. Han votat al seu favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.*
- Es aprova l'article, amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana.*
- Es dona lectura a una esmena, en forma d'art. 7.º bis, de la Minoria de Lliga Catalana. El President de la Comissió no l'accepta i el senyor Valls i Taverner la retira.*
- Article 8.º — Lectura d'una esmena signada pels senyors Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard. El senyor Serra i Hünter proposa una nova redacció de l'article d'acord amb les suggestions de l'esmena. Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti, i després d'unes paraules del senyor Blasi resta retirada l'esmena.*
- Es retirada una esmena que havien presentat els senyors Carreres, Rovira i Roure, Valls i Secanell. S'aprova l'article, en la seva redacció definitiva, amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana.*
- Article 9.º — Discussió del dictamen de la Comissió de Finances relatiu a aquest article. Intervenció del senyor Tallada, resposta del senyor Conseller de Finances i rectificacions dels senyors Tallada i Conseller de Finances.*

Es aprovat l'article.

El President de la Comissió dóna compte d'un article transitori, al qual s'ha fet esment en la discussió de l'art. 3.º Els senyors Carreres i Artau i Vallès i Pujals proposen unes modificacions a la redacció, que la Comissió accepta, i resta aprovat l'article transitori.

Acordada la votació definitiva, s'aprova la Llei, amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana.

El senyor Corominas fa una pregunta al Govern respecte de la duració de la present setmana parlamentària.

L'Honorable senyor President de la Generalitat li respon.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit i set minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a tres quarts de cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Pregunta anunciada. Petició de dades

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Valls i Taverner.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Es per a preguntar a la presidència o al senyor Conseller d'Obres Públiques, que està en el banc del Govern en aquest moment, que se serveixin trametre al senyor Conseller d'Economia el meu desig de fer-li una pregunta, el dia que vingui a la Cambra, sobre el concurs o provisió de la plaça de Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura. Al mateix temps, prego a les mateixes representacions que se serveixin trametre al senyor Conseller de Cultura, la meua petició de què ens siguin facilitats els comptes de la gestió del Patronat Autònom de la Universitat de Barcelona, durant l'any que porta de funcionament.

Finalment, faig un altre prec referent al desig de conèixer l'expedient i els comptes de l'extingida Oficina de la Generalitat a Madrid.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà els prec del senyor Valls i Taverner als Consellers respectius.

Sobre un Decret relatiu als mercats dominicals. Reiterant la petició de la relació de percepcions dels funcionaris dels diferents departaments. Les males condicions de l'estació de Sant Vicenç de Calders. La construcció d'un pont sobre el Francolí i la perllongació de la carretera de Morell fins a Perafort. Del nomenament del Comissari de la Generalitat i del Comissari d'Ordre Públic a Tarragona

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Senyors Di-

putats: Es per a fer uns breus prec al Govern, preguntant a la Mesa que trameti als Consellers respectius allò que els correspongui de les meves paraules, en absència de la major part d'ells. Primerament, he de testimoniar, amb gran satisfacció, el nostre agraïment al senyor Conseller de Treball respecte a un Decret que va publicar referent als mercats dominicals, disposició que ha estat molt ben rebuda, perquè és justa; l'agraïm, no solament per la justícia de la disposició, sinó per la rapidesa amb què es va atendre el que era una necessitat de justícia, recolzada aquesta necessitat amb els arguments que en el moment oportú vaig tenir a bé exposar a la Cambra.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Cultura.)

En el Decret aquest a què em refereixo, hi ha un article que en certs sectors de l'opinió va desvetllar un petit rezel. I a aquest rezel, més que en el text del Decret i en la disposició d'ànim del Govern, se li ha de trobar explicació en la tendència a la suspicàcia, tant generalitzada, per desgràcia nostra, als països meridionals. A aquest Diputat, que va intervenir aleshores i que ara fa constar l'agraïment dels elements que representava, no té la menor suspicàcia, sinó la seguretat de què aquest article en la realitat desvanixerà aquesta suspicàcia injustificada. Es aquell article en què es diu que només es consentirà la subsistència d'aquells mercats quan es demostrï que es produïria amb la seva supressió un perjudici d'extrema gravetat. Nosaltres tenim la seguretat absoluta de què a les comarques tarraconines mai, ni per ningú, no voldrà demostrar-se que es doni el cas d'una extrema gravetat amb la supressió dels mercats dominicals que avui hi han.

Fa uns mesos, quan vaig tenir l'honor de votar en contra d'una Llei que feia referència a l'organització del personal de la Comissaria d'Ordre Públic, basant aquesta oposició en el que d'una manera, potser excessivament prolixa, ja vaig dir llavors, o sigui que la jornada de vuit hores fos l'única en els serveis de la Generalitat, i en què era contra les Lleis socials, contra l'esperit d'equitat social que domina arreu, l'establir que no serien mai retribuïbles les hores extraordinàries, en dies festius o dies de treball, que aquell personal hauria de portar, llavors vaig dir, ja que se'm donava pel President de la Comissió com

argument cabdal contra aquesta oposició tan elemental i lògica de què el restant personal de la Generalitat cobraria menys, que se'm facilités pel Govern o el Conseller de Finances, als efectes de centralitzar-hi el de les altres Conselleries, una relació del que en efectiu venien a percebre els funcionaris de les restants Conselleries per als quals no regia, en quant al règim de treball, que és el de sis hores normalment, el règim que s'establí per aquells funcionaris de nova creació de la Comissaria d'Ordre Públic. Com nosaltres no tenim notícies de què hagi vingut aquesta relació de percepcions netes mensuals per a aquests funcionaris d'altres Departaments, ens permetem preguntar a la presidència que tingui a bé fer memòria al senyor Conseller per tal que se serveixi portar aquestes dades.

I després de veure amb satisfacció que s'hagi nomenat Conseller d'Obres Públiques al nostre distingit company senyor Mestres, em permetrà recordar-li unes gestions que vaig interessar del seu antecessor, que sens dubte va portar a cap, però el resultat de les quals ignorem.

No és cosa que depengui directament del Govern, però el Govern no crec jo que s'extralimités en les seves funcions si pogués interessar, cosa que jo li demano, de la «M. Z. A.» una cosa que salta a la vista com de necessària i immediata rectificació. Es tracta de l'estació de Sant Vicenç, Sant Vicenç de Calders té l'estació potser més important de Catalunya després de la de Barcelona, però es dóna el cas que no és possible anar a prendre cap tren a l'estació de Sant Vicenç. «M. Z. A.» va creure, perquè els fets ho demostren, que no era més que una estació d'enllaç per als senyors que ja tenien un seient al tren, però jo personalment m'he trobat que per anar a prendre un tren a Sant Vicenç, des de qualsevol dels pobles propers, que no tenen estació pròpia o en els quals no paren els trens ràpids, s'ha d'atravessar — la quantia i la immenència del perill la vaig deixar entendre aleshores, com ara la hi sotmeto a la discreció del senyor Conseller — el perill de passar per damunt de diversos trens de càrrega formats, alguns d'ells en marxa. M'he trobat que, per a haver de prendre l'express a Madrid, he hagut de deixar l'auto — naturalment aquest no pot atravesar les vies perquè no hi ha pas a nivell — i haver d'atravessar amb un maletí, l'abric i el paraigües, que és un amic entranyable del qual hom no es pot desprendre a l'hivern, (*Rialles.*) per damunt de tres trens de càrrega formats, un d'ells en marxa. A un Diputat se li pot demanar heroisme; jo aleshores havia d'anar a fer de «bomber» a Madrid, com ens deien, (*Rialles.*) però no crec que, havent-hi una guixeta oberta, essent un servei públic, un servei que àdhuc potser no serà lucratiu, però que si no ho és serà això culpa del mal encert administratiu de la Companyia, no es pugui ni tan solament posar-hi un accés racionalment segur per als viatgers.

Nosaltres no volem que es distreguin milions dels enllaços ferroviaris de Barcelona, però la Companyia té el deure ineludible, àdhuc per decència elemental de qualsevol servei públic, de fer una pasarella o el que sigui que permeti als

veïns del propi Sant Vicenç, de Sant Salvador, de La Riera, de Catllar, dels altres pobles que hi ha prop d'on no paren els ràpids, anar, sense un risc d'heroisme evident, a prendre el tren a l'estació. Ara, si la Companyia diu: «Els senyors que sense prendre bitllet vulguin pujar al tren, poder fer-ho», aleshores es fa un senyal d'alarma o s'aixequen un parell de riells per a fer parar el tren. (*Rialles.*)

El Conseller d'Obres Públiques no necessita més antecedents. Força legal per a obligar la Companyia, potser no la tenim, però és evident la necessitat que existeixi un accés per tal que els viatgers puguin anar al tren.

El senyor Conseller d'Obres Públiques farà, també, una obra altament meritòria si, quan estigui en condicions legals per a poder-ho fer, activa la construcció del pont sobre el Francolí i la perllongació de la carretera de Morell fins a Perafort. Es dóna el cas que, essent Reus el centre agrícola industrial i comercial de les comarques de Tarragona, totes aquelles que estan a la banda esquerra del riu Francolí no tenen, per a comunicar amb Reus, més que els següents ponts: un pont metàl·lic tocant a les portes mateix de la gloriosa ciutat de Tarragona; un pont de pedra damunt d'aquelles aspres i pintoresques Gorges del Buçell de la Riba i després aquell pont històric de Goi, tocant a Valls. Això vol dir que en 30 quilòmetres de riu Francolí, infranquejable per als automòbils, Reus es troba incomunicat amb la banda esquerra del Francolí. És un projecte que està molt avançat, crec que àdhuc està aprovat com a projecte, crec que només manca el replanteig. El Conseller d'Obres Públiques farà una obra que resultarà en benefici de l'economia general de Catalunya, però que, si no fos així, també caldria fer-ho només des del punt de vista turístic — ara que hem posat un impost sobre el turisme, potser es podria posar en relació amb el senyor Conseller d'Economia —; no obstant, aquest pont interessa més, és una obra d'una gran utilitat per a la riquesa general, per l'interès general, estratègic, turístic, comercial i agrícola.

I lamentant que no sigui aquí el senyor President de la Generalitat de Catalunya, jo prego la Cambra que en el moment oportú se serveixi avisar-me, si ho té a bé el senyor President, i s'accepta la pregunta, per a tractar del nomenament de Comissari de la Generalitat i del nomenament de Comissari d'Ordre Públic a les comarques de Tarragona, perquè a les comarques de Tarragona hi ha un criteri, que no crec que pugui ésser pres com a xovinista, ja que queden sempre exceptuades les persones, i en aquest cas potser — i sense potser, tal vegada fóra contrabalançat pels alts mèrits de les persones que s'han designat per aquest càrrec —, que consisteix en què, d'una manera genèrica, fa que no s'estimi prou convenient, àdhuc des del punt de vista dels interessos generals o àdhuc des del punt de vista de la política general republicana d'esquerra, que per a certs càrrecs es nomenin persones que desconguin en absolut la vida, tots els aspectes de la vida, àdhuc potser la geogràfica, de les comarques que estan a llur càrrec. Quan hi hagi el senyor President de la

Generalitat, formularem aquesta pregunta; altrament se li podria trametre en la forma que ho dic, per a no tenir que insistir en una altra sessió. Si se'ns pogués dir que a certs efectes de l'alta política és convenient que hi vagin persones alienes en absolut a tota classe de lligams, creats o susceptibles d'ésser creats per la residència i per les relacions anteriors, nosaltres ens trobaríem que les comarques de Tarragona no són pas d'indole diferent que les de Lleida i que les de Girona. Nosaltres ens trobaríem, aleshores, en el cas d'haver de preguntar com és que aquestes circumstàncies no es donen més que en les comarques tarragonines, que, sense minva ni de la fraternitat ni de la glòria que de les llurs gestes es pugui discernir sobre republicanisme en els temps de la Monarquia i de la Dictadura, les comarques de Tarragona — i els resultats electorals estan a la memòria de tots — no eren pas les que eren menys republicanes de Catalunya; i si se'ns apretés per aquest costat, potser podríem dir que eren les que ho eren més. Doncs, si a Girona es manté un Comissari propi, genuí i oriund de Girona...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: A Figueres; és com Reus i Tarragona.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: No com Reus i Tarragona; jo anúncio una interpellació al senyor Vallès i Pujals. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: No fóra reglamentari.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Encara no governem.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Doncs, d'aquí a tres mesos l'interpellaré. (*Més rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Ja veu la imparcialitat de la Presidència que, éssent Diputat per Girona, no ha pogut rectificar el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: El senyor Vallès i Pujals, no diré que hagi volgut divertir-se, però ha fet una ligressió estratègica sobre el que jo estava dient.

Signi Girona, sigui Lleida, nosaltres hem de reconèixer que el senyor Puig i Pujades, persona honorabilíssima, que sens dubte mereix tota la confiança dels republicans de Girona, és genuí fill de l'Empordà. Ha de conèixer poble per poble, problema per problema, realitat per realitat, perquè el seu deure és, com a home públic, que fa anys que actua, de conèixer aquestes necessitats. Doncs, ¿per què Lleida i Girona tenen el goig de tenir uns Comissaris que són, com qui diu, de casa i Tarragona no? Potser hi sortim guanyant, però com que nosaltres, més que el criteri personal en aquestes qüestions, hem d'expressar aquí allò que es respira en l'ambient que vivim, i nosaltres no vivim ni el del senyor Vallès i Pujals ni el dels senyors de Figueres, sinó el de Reus, la Canonja i Tortosa, allí hom es pregunta: ¿Com és que a aquí, com si fos a Cuba o a Filipines, ens envien Governador? (*Rialles.*) Res més.

El Sr. CONSELLER d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària.

El Sr. CONSELLER d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària: Per recollir de l'esti-

mat amic senyor Simó i Bofarull la part del prec que em correspon.

El senyor Simó i Bofarull, gelós com sempre de tot el que a les comarques tarragonines es refereix, ha fet dos precés al Conseller d'Obres Públiques. Un d'ells és reproducció d'un altre prec que jo, amb vertadera satisfacció, vaig sentir en aquesta Cambra, temps enrera, i tinc la convicció absoluta que el meu estimat company de Govern senyor Barrera va fer tots els tràmits convenients. I, aleshores, el prec el vaig sentir amb veritable satisfacció, perquè conec també el problema a què es fa referència en aquest prec, i, com sap el senyor Simó i Bofarull, hi ha una estreta relació de veïnatge entre Vilanova i Sant Vicenç. Conec repetitxo, el problema, perquè ens hem trobat amb aquestes dificultats quan, per a fer un viatge a Madrid en l'express, hem de pujar a Sant Vicenç o hem de baixar a Sant Vicenç en tornar de Madrid. Comprenc que la Companyia va fer aquella estació, considerant-la solament com a punt d'enllaç. I ens hem trobat amb el creixement natural d'aquelles comarques que aquella estació s'ha convertit en un lloc de gran moviment de viatgers, que fan d'aquella estació terme de riques contrades tarragonines.

No cal dir, doncs, que no és sols per la suggestió, molt encertada, del senyor Simó i Bofarull, sinó per l'interès que jo sento en aquest assumpte, que estem disposats a fer les gestions oportunes d'acord amb les que ja s'hagin fet; afegirem el nostre esforç per tal d'aconseguir de la Companyia una cosa que crec és d'interès, no tan sols particular d'una o altra població, sinó a més, d'un interès general d'una comarca riquíssima i que cada dia té tendència a augmentar les seves riqueses i les seves activitats.

Quant a l'altre aspecte, sap el senyor Simó i Bofarull que precisament des de l'octubre estan traspassats tots els serveis d'Obres Públiques, i en disposar de mitjans econòmics serà molt més factible de realització totes aquestes obres, no solament pel que es refereix a aquestes comarques de què parla el senyor Simó i Bofarull, sinó per tot el que constitueixi un problema d'urgència i sentit de qualsevol comarca de Catalunya.

He de dir que sobre aquests problemes, jo no sóc partidari de solucions parcials, per més que ens podríem trobar aleshores en que fossin molts els Diputats que, gelosos cada un de la seva comarca, ens farien segurament un feix de peticions, que farien impossible una tasca eficient i pràctica del Conseller d'Obres Públiques. I em plau, senyors Diputats, precisament aprofitar el moment aquest de contestar el prec formulat pel senyor Simó i Bofarull, d'exposar la meua idea en ordre a obres públiques, dient que tinc en projecte el desenrotllar un pla general, unificat, d'obres públiques, en el qual naturalment, tot el que tingui caràcter urgent, tot el que ja sols hi manca els mitjans econòmics per a portar-lo a realització, tot allò urgent, se li donarà una preferència.

La petició del senyor Simó i Bofarull la considero com a pròpia, i aquesta manifestació la faig extensiva a les que em puguin formular altres senyors Diputats en ordre a problemes de la matei-

xa urgència i importància que el que ha plantejat el senyor Simó i Bofarull. La contestació serà aquesta: un pla general, on, unificades, hi figurin aquestes obres d'urgència i importància.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Per a agrair al senyor Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària, l'amable acollida que ha donat a la meua suggestió. Nosaltres esperem que la seva intervenció respecte a la Companyia de Ferrocarrils serà el suficient eficaç, perquè es pugui portar a cap aquestes millores que tots desitgem.

Respecte el pla d'Obres Públiques, em sembla molt encertada la iniciativa del senyor Conseller, en el sentit d'escollir a tots els Diputats i dintre de les aspiracions, resoldre, que per això és Conseller i responsable, i com a responsable, ha de seleccionar, classificar i ordenar per ordre d'urgència i de primacia totes aquelles suggerències que se li puguin fer.

Si s'hagués tractat simplement d'una aspiració, potser no hauríem fet el prec; però es tracta d'un projecte en el qual no manquen ni en l'ordre burocràtic ni el tècnic cap tràmit i bé es pot dir que tan sols manquen aquells tràmits de la superioritat referents a l'aprovació total i a la sortida de subhasta.

I acabem donant les gràcies al senyor Conseller i esperant que siguin aviat una realitat, aquestes aspiracions.

L'acte inaugural del Museu d'Art de Catalunya

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Fronjosà té la paraula.

El Sr. FRONJOSA: Jo pregaria al senyor President que em perdonés el que no hagi seguit d'una manera estricta els tràmits que el Reglament de la Cambra imposa per a fer un prec al senyor Conseller de Cultura. Però com que per altra part el prec o la pregunta que vull adreçar al senyor Conseller no crec que tingui una transcendència extraordinària ni que provoqui un cataclisme, vull aprofitar l'ocasió per a fer-li una felicitació i voldria que, amb la benevolència del President de la Cambra i del senyor Conseller de Cultura, se'm permetés fer unes petites objeccions a un document, que se'ns acaba de lliurar fa pocs moments, de la Junta de Museus.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Sí, amb molt de gust.

El Sr. FRONJOSA: Molt agraït. En entrar al Parlament se'ns ha donat un envelop en el qual hi havia una invitació per assistir a l'acte inaugural del Museu d'Art de Catalunya.

Abans de tot, però, nosaltres hem de felicitar aquesta Junta de Museus i el senyor Conseller de Cultura de què hagi emplaçat totes les obres d'art en un lloc en el que els ciutadans que sentin plaer per l'admiració d'aquestes coses puguin saber on es troben. Jo crec que això és un encert, perquè a Barcelona va haver-hi un moment que

quan un pare anava amb els seus fills, el diumenge al matí, a portar-los a llocs on poguessin formar-se una mica de consciència refinada i on es despertés llur sensibilitat artística, era molt difícil poder-se orientar aquelles persones que no sabien, d'una manera immediata, en quin lloc estaven emplaçats aquests objectes d'art; i crec que el gran valor i mèrit d'aquesta Junta ha estat el de possibilitar a la gent no massa versada en aquestes coses, l'orientació fàcil per a poder assistir a aquests llocs.

Però en aquesta invitació d'acte inaugural, trobem una cosa que no està pas del tot bé i m'estranya que un demòcrata tan convençut com Pere Coromines hagi pogut caure en el que jo entenc que és una cosa que desdibuixa bastant en la seva tradició i que precisament desdibuixa tota la glòria que als ulls de la classe treballadora hauria pogut obtenir des d'aquelles famoses conferències del Sindicat de Carreters del carrer de la Cadena, abans de la Bomba del Carrer dels Canvis Nous...

El Sr. PRESIDENT: ¿Es tracta d'una pregunta retrospectiva? (*Rialles.*)

El Sr. FRONJOSA: ... perquè es diu al final d'aquesta invitació...

El Sr. PRESIDENT: La Presidència prega al senyor Fronjosà que concreti.

El Sr. FRONJOSA: ... que per assistir-hi s'ha d'anar amb jaqué, copa alta o uniforme. I ara si que ens veiem ferits! (*Rialles.*) Jo no comprenc com ha pogut el senyor Conseller de Cultura encapçalar la paternitat d'un document d'aquesta naturalesa; perquè, una de dues; o els pobres ciutadans de cèdula reduïda no se'ls vol deixar entrar, o no té sentit. Jo no comprenc com un uniforme, doni més categoria per a assistir a un Museu d'Art que una americana, perquè jo us garantitzo, per exemple, que hi ha americanes que ha volgut més art per arribar-les a confeccionar que no un d'aquests nobles que es fan des de Roma a través de la voluntat papal, com aquell títol del Comte de Santa Maria de Pomés que portava mitges i tot, (*Rialles.*) un gentilhome de Cambra de no sé què. Em sembla que estèticament, sota el punt de vista artístic, té més valor una americana ben tallada que no pas un vestit d'aquella naturalesa. No sé per quina regla de tres, pel sol fet de portar aquell uniforme grotesc, se li ha de donar més facilitats que a un ciutadà que porti americana decent i ben tallada, sobretot si és elegantot, perquè d'altra manera potser fóra un atac a l'estètica.

Hem fet una mica de broma perquè no sé tractar-ho seriosament, ja que si ho tractava seriosament, d'una felicitació al Conseller i a la Junta de Museus no sabia com acabar-ho per a què sense rectificar aquesta felicitació pogués dir el que jo ara en el meu fur intern sento, i podria semblar que d'una felicitació me'n vaig a parar a una cosa completament antagònica. Jo només voldria que ens recordéssim precisament d'aquells moments que van precedir el 14 d'abril, que es va començar a tractar els Regidors de Barcelona de *ciutadans* i ara gairebé es tracten amb uns títols que també fan pena i riure, i hem arribat a l'extrem que per a invitar uns ciutadans de Catalunya, d'aquell

país que va començar anomenant *ciutadans* els Regidors, hem acabat que quan els invitem a assistir a un acte inaugural d'un Museu artístic els hi privem l'entrada si no se sotmeten a aquestes coses encarcerades i grotesques com el que representa allò tradicional dels temps de la monarquia, que quan no es portava barret de copa i jaqué semblava que s'era un ciutadà indigne de cap mena de consideració.

Jo, doncs, acabo pregant el Conseller que procuri que en el successiu, per l'autoritat que pot exercir en l'ànim d'aquests senyors, no es repeteixi això i, sobretot, que diumenge els pobres ciutadans que no portem jaqué i barret de copa, que no trobem un ordenança que no ens deixi passar la porta.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Unes breus paraules, senyors Diputats, per agrair al senyor Fronjosà la felicitació que m'adreça per l'obra que hem realitzat, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona. Aquest Museu serà una de les glòries més grans en un sentit artístic i tradicional per a la nostra terra catalana.

Respecte el que diu d'aquesta mena de recomanació que fa sobre l'hàbit amb què hom s'ha de presentar a la inauguració, he de dir-li que joestic segur, sense haver parlat amb ells, que tant el senyor Pere Coromines — que per això no crec que perdi, senyor Fronjosà, l'estimació que li teniu tots els de la classe obrera, no crec que baixi aquest apreciació —, crec que en l'ànim d'ells, repeteixo, no hi havia altra cosa que voler assenyalar, àdhuc, d'una manera exterior la solemnitat que representa per a Catalunya la inauguració d'aquest Museu. Ara, ja sabem què passa amb aquestes coses, encara que trobeu això a la invitació és evident que el que hi vagi sense jaqué serà admès, això és natural, d'això no cal ni parlar-ne. I per l'altra part, l'únic que puc fer és el ferme ressò del prec del senyor Fronjosà prop de la Junta de Museus, els meus companys de la Junta de Museus, dient-los que l'esperit d'una part del Parlament de Catalunya fóra que en aquesta mena de festes no s'exigís — no s'exigeix tampoc, és una simple fórmula — com s'ha d'anar vestit i fos considerat igual un que anés amb americana — que també ho és considerat — com el que va amb jaqué.

Acabo aquestes paraules felicitant-me a mí mateix de l'alegria que demostra el Diputat senyor Fronjosà, de veure l'obra de Museus que ha realitzat la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei confiant a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: Jo em permetria,

per tal de facilitar la discussió dels articles que resten d'aquest Projecte de Llei, que la Minoria de Lliga Catalana retirés l'esmena presentada a l'article 3.er que és la que ahir vàrem discutir, que s'aproves l'article i que durant uns minuts, i després d'haver aprovat alguns articles quan ho cregui oportú la Presidència, es redactés un article addicional en el qual es poguessin recollir les suggerències de la Minoria de Lliga Catalana ja recollides en part, pel Conseller de Cultura i pel President d'aquesta Comissió. Com que precisament aquest article faria referència a la modificació que volien introduir ells a l'art. 3.er, figurant com a transitori o addicional, crec que aquesta seria la millor solució per tal d'arribar a un acord.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: La Minoria de Lliga Catalana accedeix amb molt de gust a la indicació feta pel senyor President de la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: Queda retirada l'esmena. S'aprova així l'art. 3.er (*Assentiment*.) Queda aprovat. Art. 4.er. Hi ha una esmena.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo havia entès que la sessió havia de suspendre's per a la redacció d'aquest article addicional.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència no ho ha pas entès així, sinó que la sessió, en tot cas, se suspendria en el curs de la discussió d'aquest Projecte. Però a judici de la Presidència, crec que ni després caldrà suspendre-la, a la vegada prego als senyors Diputats que per coses fàcils de resoldre per mitjà d'una proposició verbal, procurin que les sessions no s'hagin de suspendre. Pel cas concret de què ara es tracta, pot posar-se d'acord un Diputat de la Minoria de Lliga Catalana amb un membre de la Comissió i així pot continuar la sessió. No és pas el Pacte de Versalles que s'ha de redactar...! (*Rialles*.)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo havia entès que la sessió havia de suspendre's per a estudiar la fórmula.

El Sr. FRONJOSÀ: En Samper encara la busca, la fórmula! (*Rialles*.)

El Sr. PRESIDENT: Fàcilment es posaran d'acord les VV. SS.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Em sembla que hem entès bé el que deia el Dr. Serra i Hunter, que deia de traslladar aquesta qüestió a una disposició transitòria, i pel tractat ahir al vespre suposo que el criteri del President de la Comissió, i em penso que també el del senyor Conseller de Cultura, seria un que podria ésser satisfactori per al senyor Carreres i Artau, que és el de què per aquest any seguissin les coses de la mateixa forma actual, i més encara si hom té en compte que ja s'ha fet la convocatòria de les beques. Amb aquesta fórmula, crec jo que el Dr. Carreres i Artau podrà quedar satisfet i després ja es trobarà la manera de redactar la fórmula, amb l'essència de la qual estariem d'acord si interpreta bé la idea

del President de la Comissió i del senyor Conseller de Cultura.

El Sr. SERRA I HUNTER: Si em permet la Presidència, llegiré la proposta.

El Sr. PRESIDENT: Doni's lectura a la mateixa.

El Sr. SERRA I HUNTER: (*Llegeix.*) «Les beques creades per les antigues Diputacions provincials, per tal de seguir els estudis universitaris i que la Generalitat ha conservat, s'equivalen durant aquest curs al règim que per les mateixes ha tingut establert fins ara la Universitat de Barcelona, el cartell de les quals per al curs 1934-35 acaba de publicar la benemèrita Junta de Beques.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Aproximadament així; em sembla que està bé. Potser s'hauria de modificar alguna paraula.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Hi ha algun detall del qual podríem parlar.

El Sr. PRESIDENT: Se li pot passar el text i mentre l'estudia, les VV. SS. entrarien en la discussió dels restants articles. (*Assentiment.*) Article 4.º Hi ha una esmena.

(*El senyor Secretari llegeix la següent esmena:*

«ESMENA A L'ARTICLE 4.º»

On diu: "... informe favorable del Centre..." s'hi afegirà: "docent oficial". L'últim paràgraf d'aquest article restarà suprimit.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Valls i Taverner, Vallès i Pujals, Secanell, Rovira i Roure.»

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Finances.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Hunter respecte de l'esmena.

El Sr. SERRA I HUNTER: Ahir va ésser rebutjada per aquesta Comissió una esmena que tenia una condició semblant; és la que fa referència a centres docents i oficials. Per tant, la Comissió no pot admetre-la per les mateixes raons que no va admetre ahir l'altra.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Valls i Taverner.

El Sr. VALLS I TAVERNER: L'objecte d'aquesta esmena és precisament més bé el concepte de Centre en el qual han cursat o cursin llurs estudis, perquè, evidentment, és tracta de centres d'ensenyament oficial, perquè són beques per a nois que segueixen els estudis acadèmics en les escoles universitàries i en les escoles superiors, si és que les modificacions que es proposen després en altres esmenes s'accepten; i com que per a seguir en aquestes escoles han d'haver estudiat en centres oficials de segon ensenyament, que és on han de tenir l'expedient acadèmic indispensable per a poder ingressar després en l'altra escola, per això l'objecte era precisar bé quin era el Centre que havia d'informar respecte a l'estudiant, sobre els antecedents acadèmics favorables als interessats. És evident que per els estudis d'un becari en una Universitat o en una

escola superior, si es dona l'amplitud que nosaltres proposem a aquest règim de beques, els antecedents acadèmics són els d'un centre d'ensenyament oficial secundari. Per això, jo precisava en aquesta esmena que es digués clarament, perquè parlar d'un centre, com abans en l'article anterior es parla de centres i institucions vagament, no sembla el més adequat. És millor que el text de la Llei sigui clar, precís i determinat. Jo crec que la meua esmena no modifica substancialment ni altera el concepte, però el precisa i deixa d'una manera més clara i més concreta.

El Sr. SERRA I HUNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: Pel mateix motiu, senyor Valls i Taverner, jo preferiria que quedés en la forma anterior, sense arribar a aquest detall. A més, el senyor Valls i Taverner diu que l'art. 4.º no fa referència a beques universitàries sinó a totes les beques.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Bé: totes les que es creen en aquest Projecte.

El Sr. SERRA I HUNTER: Per tant, si és un escolar que ha de passar de l'Institut a la Universitat, l'informe vindrà de l'Institut; però pot ésser també d'un que cursi segon o tercer any, i aleshores vindrà de la Universitat mateixa. És clar que ja s'entén, però...

El Sr. VALLS I TAVERNER: Bé; conforme.

El Sr. SERRA I HUNTER: L'esmena no més hi afegeix «docent oficial», però és repetir; és a dir, és reiterar una cosa quin concepte és perfectament clar. És tracta d'uns centres i institucions. Evidentment, la Generalitat té beques per tota una sèrie de centres docents, i ara ve a unificar l'administració d'aquestes beques atribuint-la a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, que vol dir que comprèn tota classe d'ensenyaments. No hi ha necessitat, crec, d'afegir-hi res; és a dir, és exactament el mateix punt de vista que defensàvem ahir.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Valls i Taverner.

El Sr. VALLS I TAVERNER: El meu desig és, com li deia abans, que el text de la Llei sigui ben clar, precís i concret. Naturalment que jo em podria donar per satisfet amb aquestes explicacions donades per la V. S., perquè des del moment que diu que això no hi ha de figurar perquè seria una repetició; des del moment que accepta el meu criteri, però diu que no ha de constar-hi d'una manera taxativa en la Llei, ja seria suficient, però jo voldria aclarir-ho ben bé. Són alumnes que han d'entrar a l'ensenyament acadèmic oficial superior, i es diu aquí que hauran d'haver obtingut un informe favorable del Centre en el qual han cursat o cursen llurs estudis, i el senyor Serra i Hunter diu que seran alumnes o de l'Institut de Segon Ensenyament o de la Universitat en la qual estiguin cursant segons l'any en que es trobin de la carrera; conforme. Però vol dir que aquest informe dels antecedents acadèmics, de l'expedient aca-

dèmic del becari, hagi d'ésser sempre realment d'aquells centres que confereixin aquests diplomes i aquests títols acadèmics? Que no pot ésser això substituït per centres particulars, per institucions particulars, que no puguin merèixer el caràcter, que no tenen el caràcter acreditatiu d'ensenyament oficial? Quan es tracta d'alumnes que cursen ensenyaments de les escoles superiors oficials. És això el que convé precisar.

El Sr. BLASI : Senyor Valls i Taverner : I el cas d'un alumne d'una escola primària no oficial que tingues condicions i volgués anar a un Institut...

El Sr. PRESIDENT : Senyors Diputats : qui és que està en l'ús de la paraula? (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TAVERNER : Senyor President ; jo ja havia acabat.

El Sr. PRESIDENT : Jo prego als senyors Diputats que demanin la paraula. Té la paraula el senyor Blasi ; si és que en vol fer ús.

El Sr. BLASI : Hi ha el cas d'un alumne d'una escola primària no oficial que tingui condicions i que vulgui anar a un Institut, amb les condicions que proposa la V. S. li vedaria el camí.

El Sr. DURAN I VENTOSA : És molt perillós, això!

El Sr. BLASI : Evidentment ; si es digués que un alumne no oficial ha de portar un informe d'una escola oficial, no hi podria entrar.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Si em permet la Presidència...

El Sr. PRESIDENT : Jo prego els senyors Diputats que hi hagi ordre. Ha acabat el senyor Blasi? (*Assentiment d'aquest.*) Té la paraula el senyor Valls i Taverner.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Aquí estem parlant d'una classe d'ensenyament i després passem a una altra classe d'ensenyament. Estàvem parlant d'escoles superiors universitàries ; i com que per a passar a escoles superiors d'ensenyament oficial o a centres universitaris, no s'hi pot anar directament des de l'escola primària, sinó que s'ha d'haver passat pel certificat d'estudis de segon ensenyament, jo per això demanava que aquest centre que informés fos realment el centre oficial de segon ensenyament. Ara, si el que diu el senyor Blasi pot tenir aplicació, és una cosa a la qual es referia una esmena nostra, esmena que la Majoria no ha acceptat, de manera que en aquest cas som nosaltres els que podríem tenir 's escrúpols del senyor Blasi, però el senyor Blasi no, perquè el senyor Blasi no ha acceptat aquella esmena nostra que diu que aquestes beques es reparteixin de moment en dues classes d'ensenyament, un superior i l'altre secundari ; que el quaranta per cent d'aquestes beques siguin destinades a ensenyament secundari...

El Sr. BLASI : Demano per parlar.

El Sr. VALLS I TAVERNER : ...a fi que no ens trobem que estem donant unes beques per ensenyaments superiors a uns becaris que abans no els hem auxiliat en l'ensenyament secundari i que, per tant, no els hem facilitat mitjans per arribar fins el superior. Però amb el criteri del senyor Blasi, que rebutja aquesta esmena i que creu, com els altres membres de la Majoria de la Comissió, que aquestes beques s'han de referir únicament a en-

senyament superior, a centres d'ensenyament superior, aleshores el problema de l'ensenyament primari, realment no té lloc, no resta aquí, no serà realment atendreble.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Blasi.

El Sr. BLASI : Jo crec que potser hi ha una petita confusió que aquestes beques, en aquest moment determinat, es donin, per raons que ja exposarem més tard, únicament a la Universitat, ho diu l'art. 7.e ; però els articles anteriors es refereixen a la creació d'un Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, la qual cosa vol dir que, demà, a aquest Institut se li pugui atribuir l'administració de beques que es refereixen a la Universitat, i aquest article el lligarà per ara i per sempre. Aquesta és una qüestió episdica. Per ara, només admetem les beques per la Universitat. Ja en parlarem després...

El Sr. VALLS I TAVERNER : Em permet dues paraules la Presidència?

El Sr. PRESIDENT : Dues paraules.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Jo mantinc l'esmena, naturalment, però de totes maneres estic satisfet i celebros que les manifestacions del senyor Conseller de Cultura abans i les del senyor President de la Comissió vinguin a ratificar el criteri de què per a l'ensenyament superior — i les mateixes paraules del senyor Blasi vénen a rectificar-ho —, els informes que hauran de tenir els candidats hauran d'ésser del centre oficial d'ensenyament secundari en què hagin cursat llurs estudis o bé de la mateixa Universitat en què estiguin cursant els estudis...

El Sr. SERRA I HUNTER : Jo no he emprat el mot «oficial» ; no ho he dit.

El Sr. VALLS I TAVERNER : ...aquella entitat que doni els títols, els diplomes necessaris per entrar a la Universitat ; diguin-li oficial o diguin-li oficiosa. M'és igual, que a mi la paraula «oficial» no em fa nosa ; a mi tant me fa. El que jo vull és que el centre que expedeixi els diplomes, els títols necessaris per tal d'ingressar a l'ensenyament superior sigui el que hagi de donar aquest informe, que hi hagi una connexió entre els antecedents acadèmics, entre el certificat acadèmic i el centre que hagi de donar aquest informe, perquè sinó ens trobaríem amb una disparitat.

El Sr. PRESIDENT : Retira l'esmena el senyor Valls?

El Sr. VALLS I TAVERNER : No senyor.

(*En votació ordinària és rebutjada l'esmena, amb els vots a favor dels senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT : Hi ha una altra esmena.

(*El senyor Secretari en dona lectura :*

«ESMENA A L'ARTICLE 4.e»

El darrer paràgraf d'aquest article dirà : "Podrà, en casos de plena justificació variar la quantia de la beca."

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: No crec que en absolut alteri ni veig que pugui modificar el sentit de l'articulat aquesta afegidura que es proposa en l'esmena. L'art. 4.^è diu: «Podrà, en casos de plena justificació, fixar la quantia de la beca en una fracció de la unitat o acumular-li un augment per sobre d'aquesta», i l'esmena proposa: «Podrà, en casos de plena justificació, variar la quantia de la beca.» Jo voldria que s'expliqués una mica el sentit que diferencia el redactat nostre amb el que proposa l'esmena.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, com a signant de l'esmena.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senzillament, es tracta d'una correcció d'estil que no hi va haver temps de portar-la a la Comissió i hem hagut de fer-ho d'aquesta forma. Ens sembla que el redactat de l'article és massa llarg i que es pot dir en una forma més breu.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Ateses les explicacions del senyor Ruiz i Ponseti, la Comissió accepta l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: S'accepta l'esmena? (Assentiment.) Resta acceptada.

Hi ha una altra esmena.

(El senyor Secretari llegeix la següent:

«ESMENA A L'ARTICLE 4.^è»

Quedarà redactada com segueix:

«El Consell de l'Institut adjudicarà les beques als candidats proposats pel Centre en el qual han cursat o cursin llurs estudis.»

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Tàverner, Secanell.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: La Comissió no accepta l'esmena.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aquesta esmena, malgrat el seu caràcter lapidari, tanca tota una manera de veure, crec que també lapidària, de l'assumpte. Hi ha en la manera de proveir i d'administrar, millor dit, de proveir i adjudicar aquestes beques, i després, malgrat que la paraula molesti inclús els autors del Projecte, tutelar els becaris, una gran confusió d'atribucions. I aquesta primera esmena, que va seguida d'altres en els articles corresponents, té per objecte posar una mica d'ordre en les atribucions d'aquestes tres entitats que intervenen en tot aquest afer de les cent beques. Aquestes entitats són: primera, el Consell de l'Institut d'Acció Social Universitària

i Escolar; segona, la Universitat autònoma, i tercera, un Comitè compost de membres de l'Institut i d'altres persones alienes a l'Institut, representants de la Universitat, dels doctors, dels centres d'ensenyament popular de Barcelona, i d'altres centres que seran determinats per l'Institut juntament amb el Patronat de la Universitat autònoma. De manera que tenim tres entitats; però els que estudiïn a fons la manera com han d'ésser donades aquestes beques, segons el Projecte, o hi renuncien, perquè vertaderament tota la confecció d'aquest Projecte és d'un barroquisme extremat, o han de renunciar a entendre-ho, o si tenen una mica de perspicàcia i saben llegir el sota-fons de les coses — que els que comencem a tenir alguns cabells blancs ja sabem com van aquestes coses i sabem treure'n immediatament la conclusió — sempre que hi ha un garbuix de prosa burocràtica, i que no hi ha nitidesa de línies en l'expressió d'una cosa, és que hi ha alguna cosa que no es pot dir, i com que aquí no ens hem d'enganyar, i com que fa vint anys, o a prop, que em dedico a aquestes coses purament per vocació i amor a l'ensenyament, en trec la següent conclusió en la manera de proveir les beques: hi ha un Consell de l'Institut, o més ben dit, uns quants membres d'aquest Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, i aquests seran vertaderament els amos de tot això. No hi haurà becaris que no sigui, en definitiva, nomenat per aquests. Tot el restant és comparse-ria burocràtica — no ens hem d'enganyar — comparse-ria burocràtica, i res més. Fa massa temps que coneixem aquest tipus picaresc intel·lectual, fa massa temps que coneixem això.

De manera que la meva esmena, que va seguida de dos o tres esmenes més, curtes, lapidàries, nítiques o netes — no sé si hi ha el doctor Battestini aquí — (Rialles.), va encaminada a delimitar clarament les atribucions, i aquestes atribucions són les següents.

No estranyi el senyor President que doni certa extensió en la defensa d'aquesta esmena, perquè m'estalviarà feina de defensar les altres.

El Sr. PRESIDENT: Ja ho tindrà en compte la Presidència.

• El Sr. CARRERES I ARTAU: Aleshores, en dir si s'aproven o es rebutgen n'hi haurà prou.

Atribucions d'aquests senyors que es destaquen en el Projecte i que pertanyen a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar: senzillament, fer l'adjudicació de les beques. Cap més. És el poder executiu, no n'ha de tenir cap més. Entitat tècnica per apreciar la capacitat, la capacitat acadèmica, si saben o no saben, si poden o no poden saber. Ah!, la Universitat, això ja es diu, el que es parli d'informe universitari que després podrà ésser revisat. Doncs jo dic clarament: la Universitat, per medi dels seus òrgans adequats, que ja els té, farà la proposta, i la proposta, naturalment, no en llistes, sinó en proposta unipersonal en relació al nombre de beques, dirà: «Per tal beca, en tal»; «Per tal altra beca, en tal»; «Per tal altra, el de més enllà»... Hi ha un altre aspecte de l'assumpte, que no deixa d'ésser molt interessant, que en part és previ i en part és subsegüent i en part és permanent, que

és la situació econòmica dels candidats a la beca. Això realment pot fer-ho una entitat especial; aquesta entitat no tinc inconvenient en què sigui aquest Comitè que aquí es nomena, on hi ha individus de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, representants de la Universitat, del Col·legi de Doctors...

El Sr. FRONJOSA : Del Col·legi de Doctors, no, senyor Carreres. A proposta meua es van treure; vaig tenir aquesta satisfacció, n'estic molt agraït.

El Sr. CARRERES I ARTAU : És una pena que tingui aquest odi a la birreta.

El Sr. FRONJOSA : Això em ve des que vaig veure *El rey que rabió*. (Rialles.)

El Sr. PRESIDENT : Segueixi el senyor Carreres.

El Sr. CARRERES I ARTAU : No importa, no importa, és un comparsa menys en tot aquest tinglado que anem a sancionar; no importa, no. (Rialles.)

De manera que aquesta entitat del Comitè, no hi ha inconvenient en què s'organitzi; aquesta entitat ha de tenir projecte, el que en podríem dir aquella condició prèvia de dignitat i de situació econòmica deficient — si la situació econòmica és massa plena, ja no ha d'aspirar ningú a cap beca — i hauria de dictaminar sobre aquests dos extrems, a la meua manera de veure. De manera que posem la cosa en marxa : Es presenten, per exemple, dues-centes persones que aspiren a aquestes cent beques. Primer tràmit, al meu entendre, és que vagin a aquest Comitè i que estudiï aquest el que en podríem dir antecedents. Jo estimo, morals, i agrairé al senyor President de la Comissió que, com que aquí no es parla més que d'antecedents, em digués, quina classe d'antecedents, perquè també poden ésser antecedents penals o esportius i jo entenc que han d'ésser antecedents morals, pel que insisteixo en pregar-li que m'ho aclareixi, ja que no es diu en el dictamen, i precisament jo he presentat una esmena en aquest sentit, ja que entenc que per a entrar a la Universitat cal tenir un mínim de dignitat, car un carterista, per exemple, no pot entrar a la Universitat, ni una persona que hagi fet accions deshonorables.

De manera que aquest Comitè hauria de dictaminar prèviament sobre aquestes dues condicions : la primera, la que en podríem dir la dignitat per a entrar en la Universitat — i no vull dir la paraula «moralitat», que és una mica elàstica en cert sentit, sobretot en boca d'aquest modest Diputat, i algú podria pensar que es tracta d'una moralitat d'apaga-llums o cosa semblant — jo en diria la dignitat necessària per a entrar en la Universitat.

Però a més hi ha aquest punt que s'ha oblidat la Comissió o els autors del Projecte, i jo celebraria — em fa l'efecte que el meu estimat amic i admirat adversari de circumstàncies, senyor Ventura Gassol ha comprés aquest punt de vista — que fos acceptat, que és l'aspecte econòmic. Realment aquest Comitè ha d'assabentar-se de si els que aspiren a la beca estan en aquella situació de manca de mitjans que els faci creditors a aquest

benifet o acte de justícia social, tampoc no voldria molestar la Minoria Socialista.

Però, encara, aquest Comitè, al meu entendre, té altres dues funcions : una que està articulada en el Projecte, i l'altra que no ho està. Una és referent al cas d'un becari, és a dir, un al que se li hagi concedit ja la beca, que visqui en família a Barcelona, pel que realment no necessita tota la congrua de la beca. Això està bé i, per tant, aquest Comitè és el que ha de proposar la reducció d'aquesta beca, en relació a les necessitats que tingui aquest individu, al qual inclús podria concedir-se-li total, suposant que es tractés d'una família nombrosa, i que malgrat viure el becari amb ella a Barcelona fes necessari que se li donés tota la congrua de la beca. Amb el que no estic conforme és amb que es pugui augmentar, i amb això m'anticipo a una esmena que també he presentat sobre aquest punt, acumular fraccions al tipus de beca de dues mil pessetes per al cas en què hagi de mantenir el becari la família, perquè les beques han d'ésser un viaducte per a estudiar, però no que serveixin com a viaducte familiar; amb això no hi estic conforme. A més la pràctica aportaria un pla d'abusos, i una beca universitària es convertiria en un *modus vivendi* familiar organitzat sistemàticament.

Encara hi ha una altra funció que ha de tenir aquest Comitè, en relació a l'aspecte econòmic de l'assumpte, un aspecte que no està previst en el Projecte, i és que en tot temps la beca ha d'ésser revisable des del punt de vista econòmic. A la Universitat, l'experiència ens va fer admetre immediatament aquest aspecte. Al primer any d'haver funcionat la Junta de Beques, immediatament varen venir unes denúncies sobre alguns dels quals es deia que eren rics, que tenien cotxe i altres coses per l'estil, i immediatament es va prendre un acord dient : «La beca serà revisable en tot temps.» De quina manera? Ah!, o per iniciativa pròpia de la Junta o a instància de part. Pot venir d'una altra persona; malgrat sigui un acte una mica extraordinari el d'haver de fer una denúncia, però amb això passa com abans en el servei militar, que si algú, per a lliurar-se del servei, havia de perjudicar un tercer i aquest el denunciava, podia ésser un acte fort, però era molt humà. Pot, per tant, donar-se el cas de què un que s'hagi vist postergat o que es cregui postergat, digui : «Es que aquest senyor gaudeix d'una beca que no la pot disfrutar»; i entenc que en aquest cas el Comitè no es pot negar mai a una revisió. El mateix pot succeir, si el becari ha vingut a major fortuna, car pot haver tret una rifa, pot haver hereditat, en fi, no hem de precisar les causes. De manera que en aquest sentit jo dono una atribució més al Comitè : la de poder revisar en tot temps aquest aspecte de la pobresa, que en podríem dir, o de mancança econòmica del becari.

Ara, la Comissió dirà si accepta aquest criteri general; si l'accepta, allavors l'esmena ha d'ésser acceptada, perquè noti's que tal com està redactat el Projecte hi ha una confusió, que en definitiva els membres de l'Institut, el Consell de l'Institut, és el que pot apreciar sobre la llista que ha fet primer el Comitè, que ha passat

després per la Universitat i que torna a la Junta o al Consell de l'Institut, i en definitiva aquest serà el que ho farà tot. Això realment és una mica molest, poc honorable, poc estimulant per a les altres peces d'aquest organisme, que se sentiran amb aquesta falta d'autoritat en aquest sentit de creure's comparses o rodes inútils de tot un *tinglado*, i acabaran per dir: Ah! Si?, doncs que s'ho facin aquests dos o tres senyors que són potser els autors del Projecte.

El Sr. BLASI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BLASI: Jo crec, senyor Carreres, que en aquest article no hi ha un garbuig de prosa literària, com deia la V. S., sinó l'expressió d'un servei que considerem indispensable i molt ben regulat.

En la seva esmena, el senyor Carreres, diu que el Consell de l'Institut adjudicarà les beques als candidats proposats pel Centre en el qual han cursat o cursin llurs estudis. Jo crec que en l'art. 4.^è queden ben delimitades les funcions del Consell i de les autoritats acadèmiques o dels Professors o dels Centres de cultura. Aquesta Junta o Consell de l'Institut no podrà fer l'adjudicació a caprici. Diu l'art. 4.^è que només es podran concedir les beques als candidats que hagin obtingut informe favorable del Centre, el que vol dir informe favorable del Professor o del Catedràtic. Aquest senyor haurà dit: «Aquests alumnes, per les seves condicions, per llur capacitat acadèmica, són dignes de què se'ls donin beques.» Però quan ha fet això el Professor, que em penso que és donar-li el que li correspon, per a mi tot el restant és una extralimitació, i fins gairebé diria que és una humiliació anar a investigar si aquest alumne té condicions de pobresa o si viu amb la família o no, si és de Barcelona o de fora, car jo crec que si es crea aquest Institut, es crea per a això que abans he dit, i sinó valdria més que el suprimíssim.

En quant al que diu el senyor Carreres i Artau de què a cada moment es pugui fer una revisió de les beques, això ja ho diu clarament l'article, car l'esmena que acabem d'aprovar diu que es podran augmentar o disminuir, i això vol dir que quan es cregui necessari es pot variar.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es que no és aquest el sentit de l'article. Em permet la Presidència i així abreujaem la discussió?

El Sr. PRESIDENT: Bé, si no ha d'ésser una interrupció molt llarga...

El Sr. CARRERES I ARTAU: Això és pel moment en què s'adjudica la beca i es diu: «Vostè necessita tal tipus de beca, de 2,000 ptes., de 2,100 ptes. o de 800 ptes., ja està fixat; però el meu punt de vista és que quan l'estudiant estigui en possessió de la beca i passin un o dos mesos i aleshores hom s'assabenti que aquest senyor està en bona posició, això és el que vull dir que no està regulat.

El Sr. BLASI: Sí que es diu; es diu: «Podrà, en casos de plena justificació, variar la quantia de la beca.»

El Sr. CARRERES I ARTAU: Però, i si cal suprimir-la?

El Sr. BLASI: O suprimir-la, naturalment; reduir-la a res si convé. De manera que entenem que no podem acceptar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Retira l'esmena el senyor Carreres?

El Sr. CARRERES I ARTAU: No, no.

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació ordinària de l'esmena.

El Sr. CARRERES I ARTAU: No es pot insistir?

El Sr. PRESIDENT: Ja gairebé senyor Carreres no seria reglamentari.

(*Es rebutjada, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana.*)

Es posa a votació l'art. 4.^è, el qual és aprovat amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana.

La redacció definitiva de l'art. 4.^è, és la següent:

«Article 4.^è El Consell de l'Institut adjudicarà les beques als candidats que hagin obtingut informe favorable del Centre en el qual han cursat o cursin llurs estudis i judicarà discrecionalment i definitivament les circumstàncies econòmiques i la conducta acadèmica de cadascun. Podrà, en casos de plena justificació, variar la quantia de la beca.»

El Sr. PRESIDENT: Article 5.^è Hi ha una esmena.

(*El senyor Secretari llegeix la següent esmena:*

«ESMENA A L'ARTICLE 5.^è»

Restarà suprimit aquest article.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner, Secanell.)

El Sr. PRESIDENT: El senyor Carreres defensa l'esmena? (*El senyor Carreres i Artau queda en actitud de dubtes.*) Es demana la supressió de l'art. 5.^è

El Sr. VALLS I TAVERNER: Em sembla que això ho han demanat els socialistes. (*Rialles.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Es que jo no ho he demanat. (*Segueixen les rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: No? Doncs és una esmena que potser l'hagi inspirat algun becari o l'esperit d'algun becari. (*Rialles.*)

El Sr. VALLS I TAVERNER: Deu ésser una equivocació.

El Sr. PRESIDENT: Pot retirar-se l'esmena?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Per una qüestió de lògica, mantenim l'esmena, però sense discussió. (*Rialles.*) Ja anireu notant el caràcter diferencial que va prenent el tipus de becari; en tot el Projecte s'està dibuixant un tipus de becari, un tipus social, un tipus universitari, que no és exactament el que no és becari, però, per mantenir això que jo en dic una realitat i que el Projecte la desconeix encara que la regula, mantenim la supressió sense discussió.

(*Ocupa la Presidència el Vice-President segon senyor Martínez i Domingo.*)

El Sr. CASADEMUNT: La Comissió manté l'article.

(Posada a votació, resta rebutjada l'esmena, amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana.)

El senyor Secretari llegeix una altra esmena a l'art. 5.º:

«ESMENA A L'ARTICLE 5.º»

Dit article quedarà redactat com segueix:

"Article 5.º Els becaris hauran de seguir els estudis amb subjecció estricta als plans d'escolaritat. Tindran iguals deures i drets que els estudiants no becaris; no podran ésser objecte de cap distinció ni obligació que no sigui pròpia i exclusiva de la condició d'estudiant i, per tant, com els altres estudiants podran viure en família o escollir la seva residència o estatge. La beca no constitueix cap títol; no modifica la situació escolar dels becaris, els quals no podran fer-ne cap ús ni ostentació."

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner i Secanell.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. CASADEMUNT: La Comissió no accepta l'esmena i prega als seus signants que vulguin explicar-la.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ara mateix m'explico el perquè sostenim la supressió. (Rialles.) Senzillament, per posar en evidència els autors del Projecte. Notin el següent: Els autors del Projecte diuen que el becarí no ha de tenir cap manifestació ni cap tracte diferent dels altres estudiants. Ve l'art. 5.º i l'única cosa que s'hi ha afegit és això: Com els altres estudiants, podran viure els becaris en família, o escollir la llur residència o estatge.

El Sr. FRONJOSA: Em permet, senyor Carreres?

El Sr. CARRERES I ARTAU: Digui, digui.

El Sr. FRONJOSA: Jo sé molt poques de lletres, però diu el següent l'article: «No podran ésser objecte de cap distinció ni de cap obligació.» Vol dir que no es pot obligar ningú, i com que vostè — perdoni'm la Presidència aquesta interrupció excessiva — veu fantasmes a la Residència d'Estudiants, visqui tranquil, assereni la seva consciència, que si no volen anar-hi a viure, ningú no pot obligar-los-hi, perquè el mateix article ho diu: «Oí que vostè ho diu per la Residència d'Estudiants? (Afirmació del senyor Carreres i Artau.) Doncs, acabem! (Rialles.)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Pel que sigui. Jo desitjaria sentir l'opinió del senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Es el que diu la Llei, la meua opinió.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Sobre el que deia el senyor Fronjosa.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ah!, jo també desitjo la tranquil·litat de la V. S.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo desitjo

que consti això ben clarament en acta, i retiraré l'esmena. ¿No hem convingut en què els becaris tenen els mateixos drets i deures que els altres estudiants? ¿Estem d'acord que l'estudiant que no és becarí pugui escollir la seva casa de dispeses, la seva residència, o pugui viure en família? Doncs jo no demano més que això, aquest punt de vista concret, que es puguin escollir la residència.

El Sr. CASADEMUNT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CASADEMUNT: Per a tranquil·litzar el senyor Carreres i Artau en nom de la Comissió. Aquest article no diu de cap manera on hauran d'anar a viure aquests senyors, ni a quina residència hauran d'anar, ni la Llei els hi obliga; la Llei no demana res més sinó que compleixin com a bons estudiants. Per tant, si tenen els drets de tots els altres, aquests becaris tenen el dret de viure tranquil·lament a casa seva amb la família, d'anar a la casa que els sembli bé i viure tranquil·lament on els convingui més, que amb la beca aquells senyors l'únic que tenen que fer és complir com estudiants.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Molt bé!

El Sr. CASADEMUNT: Però el senyor Carreres i Artau veu les obligacions de viure en família, i és que hi veu la residència. Si volen anar a la residència i s'hi troben bé, viuran allí, i si no hi volen anar, no hi ha cap cosa que els obligui a anar a la residència. En canvi, vostè ja sap que a molts estudiants se'ls donaven beques i a la «Sagrada Fam», que en dèiem nosaltres, a Girona, allà si que se'ls obligava a passar fam! Per això aquí consignem que els estudiants puguin escollir, senyor Carreres; aquí els estudiants podran anar amb els diners de la beca a viure allà on vulguin, i no se'ls obligarà a passar fam en cap Institució.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Celebro aquestes manifestacions. Em plaurà, però, que les avalés el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No m'examineu ara! (Rialles.)

El Sr. CASADEMUNT: Les avala la Llei, i la Llei la signa el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Jo no tinc altra intenció que la que hi ha a la Llei.

El Sr. PRESIDENT: Així retira l'esmena?

El Sr. VALLS I TAVERNER: Si el senyor Conseller de Cultura no diu res, no podem retirar-la. (Rialles.)

El Sr. CARRERES I ARTAU: El senyor Conseller de Cultura està d'acord amb la interpretació de la Llei que dona el senyor Casademunt?

El Sr. CONSELLER de Cultura: Es segueix el tràmit de sempre, com a tots els Parlaments. L'opinió dels Consellers és la de la Llei, i més quan l'opinió d'ells ja ve controlada per les Comissions. El dictamen de la Comissió que es defensa aquí, aquest és el criteri del Consell i

del Govern; res més. No vingui ara a examinar-me sobre les intencions i les interpretacions.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Fetes aquestes aclaracions que jo desitjo que constin.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ja hi constaran!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Fetes aquestes aclaracions, deia, en favor de la llibèrrima llibertat — valgui el pleonasma — de l'estudiant per passar o no passar fam i per anar al lloc que cregui més convenient...

El Sr. CONSELLER de Cultura: Allà on vulgui, sí home!

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...des del punt de vista de la manutenció, en nom de la Minoria de Lliga Catalana, complaguts d'aquestes manifestacions, retirem l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada l'esmena. (*Entra l'Honorable senyor President de la Generalitat.*)

Hi ha una altra esmena.

(*El senyor Secretari en dona lectura:*

«ESMENA A L'ARTICLE 5.º»

Serà suprimida la paraula «estricta».

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934.

— Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: No hi ha cap inconvenient en acceptar-la; creiem que no és necessari, però és el mateix.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Les dels socialistes, veig que es van acceptant!

El Sr. PRESIDENT: S'accepta? (*Assentiment.*) Resta acceptada.

(*Es posa a votació l'art. 5.º, i és aprovat per unanimitat.*)

La seva redacció definitiva és la següent:

«Article 5.º Els becaris hauran de seguir els estudis amb subjecció als plans d'escolaritat. Tindran iguals deures i drets que els estudiants no becaris; no podran ésser objecte de cap distinció ni obligació que no sigui pròpia i exclusiva de la condició d'estudiant, independentment que sigui o no becarí. La beca no constitueix cap títol; no modifica la situació escolar dels becaris, els quals no podran fer-ne cap ús ni ostentació.»

Es passa a l'art. 6.º

El senyor Secretari dona lectura a la següent esmena:

«ESMENA A L'ARTICLE 6.º»

Restarà suprimit l'últim apartat del primer paràgraf. El segon paràgraf, igual.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Valls i Taverner, Vallès i Pujals, Secanell i Rovira i Roure.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: La Comissió no accepta l'esmena; però es vol avançar a fer una supressió amb la qual també estaran conformes els companys de Lliga Catalana, i és que allà on diu:

«Serà creada a l'Institut una Secretaria especial per al règim becarí», proposem suprimir el final que diu: «amb els agents informatius que calgui». I respecte de l'admissió de l'esmena, repetim, que la Majoria de la Comissió no l'accepta.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Valls i Taverner té la paraula.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Sols per a fer constar que en demanar la supressió d'aquest segon paràgraf del primer apartat de l'art. 5.º és per entendre que aquesta prescripció tan absoluta de què la Secretaria del règim becarí no es podrà comunicar amb el Comitè de l'Institut d'Acció Social Universitària més que per mitjà del Director, ens sembla supeditar excessivament respecte del Director aquesta Secretaria i donar atribucions extraordinàries al Director, que pot interceptar, d'aquesta manera, la comunicació entre el Comitè i la Secretaria. No veiem la necessitat de posar aquests obstacles a la lliure comunicació entre la Secretaria i el Comitè i aquesta canalització absoluta, indispensable i obligada que representi la direcció de l'Institut, el qual creiem que en aquest cas se li concedeixen unes atribucions excessives.

El Sr. SERRA I HUNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: Sap molt bé el senyor Valls i Taverner que el Comitè està integrat, no solament per elements de l'Institut, sinó també per elements que no són de l'Institut, i per això la Majoria de la Comissió creu que l'òrgan més adequat per posar en comunicació la Secretaria i el Comitè, és el Director. D'altra manera podria quedar desvirtuada la finalitat d'aquest organisme; i per evitar-ho, la Comissió es veu en el cas de mantenir l'article amb aquesta redacció, no acceptant l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Els signants de l'esmena, la mantenen o la retiren?

El Sr. VALLS I TAVERNER: Retirem l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Queda retirada. El senyor Secretari llegirà una altra esmena a l'art. 6.º

(*El senyor Secretari dona lectura a la següent:*

«ESMENA A L'ARTICLE 6.º»

Restarà suprimit el paràgraf primer de dit article.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner, Secanell.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HUNTER: La Comissió no accepta aquesta esmena.

El Sr. PRESIDENT: Els signants de l'esmena la mantenen o la retiren?

El Sr. CARRERES I ARTAU: La retirem, perquè n'hi ha una altra que la ve a substituir.

El Sr. PRESIDENT: Es retirada. El senyor Secretari llegirà una altra esmena.

(El senyor Secretari llegeix la següent esmena :

«ESMENA A L'ARTICLE 6.º

Quedarà suprimit d'aquest article el paràgraf primer i l'incís primer del paràgraf segon.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Valls i Taverner, Rovira i Roure, Vallès i Pujals.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Tampoc no l'admet la Comissió.

El Sr. PRESIDENT : Els signants la mantenen o la retiren?

El Sr. CARRERES I ARTAU : La retirem perquè n'hi ha, encara, una altra ; són esmenes escalonades.

El Sr. PRESIDENT : Retirada. El senyor Secretari llegirà una altra esmena.

(El senyor Secretari llegeix la següent esmena :

«ESMENA A L'ARTICLE 6.º

Quedarà redactat com segueix :

«Els consellers de l'Institut i els membres del Comitè que actuïn en raó de la present Llei, exerciran llurs càrrecs gratuïtament.

El Consell de l'Institut podrà suprimir per un temps o definitivament la beca als estudiants que manquin a llurs deures escolars, a proposta de les autoritats acadèmiques.»

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner, Secanell.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Hem sembla que tot el que es manifesta explícitament aquí, no diu res, i sobretot no creiem necessari que el Projecte s'hagi de basar en unes coses que són pròpies del Reglament.

El Sr. CARRERES I ARTAU : No, no ; parlem-ne ! Valdrà més que ens fem la sentència nosaltres mateixos. Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : El senyor Carreres i Artau té la paraula.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Nosaltres sostenim que ha d'ésser gratuït. Es un cas d'assistència social, i el que té esperit de remuneració, que és un aspecte molt important de la vida, no hi ha d'anar i ha d'anar al comerç, a la borsa o allà on sigui. En aquest cas es va amb esperit de justícia social ; justícia social comporta assistència social. Nosaltres demanem que es voti això. I fins creiem que no hi haurà necessitat de votar-ho, però que consti tot ben definit.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Nosaltres no hem sentit bé si la Comissió accepta aquesta esmena o no. Demano per parlar.

El Sr. SERRA I HÜNTER : No, no.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Nosaltres ens oposem i ens oposarem sempre a tot treball que

no sigui retribuït, sigui de la classe que sigui.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Nosaltres mantenim l'esmena. No he entès el punt de vista dels socialistes.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Es el de sempre. El que sempre mantenen ells.

El Sr. PRESIDENT : Els signants de l'esmena, la mantenen o la retiren?

El Sr. CARRERES I ARTAU : La mantenenim.

(Posada a votació l'esmena, és rebutjada amb els vots a favor de la Minoria de Lliga Catalana).

L'article 6.º, en votació ordinària, és aprovat, amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana.

Art. 7.º.

Es dona lectura a la següent esmena :

«ESMENA A L'ARTICLE 7.º

Se substituirà en el primer paràgraf la paraula «universitaris» per «oficials secundaris i superiors», afegint-hi després de la paraula «Barcelona», el que segueix :

«... i distribuïdes en la següent proporció : 40 per 100 per a l'ensenyament secundari, 20 per 100 per a la Facultat de Medicina, 10 per 100 per la de Dret, 5 per 100 per cada una de les de Filosofia i Lletres, Ciències i Farmàcia, i 5 per 100 per a l'Escola Superior d'Arquitectura, 5 per 100 per a la d'Enginyers, 2 per 100 per a l'Escola de Nàutica i el 8 per 100 restant per a borses d'estudi a les escoles centrals d'Enginyers de Mines i Camins, Canals i Ports de Madrid. L'import d'aquestes últimes serà de 4,000 ptes. per beca...»

En l'apartat b) del mateix article, s'afegirà al final : «... i al mateix temps, se publicarà el Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, amb antelació obligada de vint dies, almenys, a la concessió de les beques.»

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Valls i Taverner, Vallès i Pujals, Secanell i Rovira i Roure.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER : La Comissió no accepta aquesta esmena. I no s'estranyi que aparentment hi hagi en tot un confusionisme, perquè nosaltres hem rebut constantment esmenes, esmenes presentades en diferents ocasions i hem hagut d'esforçar-nos perquè no es vegi confusionisme ni barroquisme. Aquesta esmena no la podem admetre perquè fa referència a les beques universitàries i com que hi han cent beques que van a la Universitat, no són per a fer-les extensives als estudis secundaris en els quals es poden concedir altres beques.

No es deuen posar institucions que no són pròpiament de facultat universitària, encara que sigui de caràcter superior els estudis que allà es cursin.

Dèiem que això respon a la necessitat de compensar les modificacions que havia sofert l'escolaritat, els estudiants de la Universitat de Barcelona, en fer-se la supressió dels alumnes lliures, i per tant, està relacionat amb les cinc Facultats

que constitueixen la Universitat en el sentit estricte, la Universitat autònoma, i no fa referència a l'Escola d'Enginyers ni a la d'Arquitectes i menys als establiments de caràcter secundari.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Valls i Taverner.

El Sr. VALLS I TAVERNER : En aquesta esmena es troben involucrats per efecte de la redacció de l'esmena, diversos punts. La Comissió refusa l'esmena globalment ; i no saben si en fer ara una referència als diversos punts que figuren en l'esmena, tindrem la fortuna — ho dubto molt — de què la Comissió accepti algun dels punts i pugui per parts votar-se l'esmena i acceptar-se alguna de les aspiracions que en aquesta esmena es contenen, com desig de què sigui incorporada a la Llei.

Hi havia el problema de si les beques eren totes per a la Universitat o si es distribuïen entre ensenyament secundari i universitari, i no sols universitari en el sentit estricte de les facultats universitàries, cosa avui potser un xic arcaica en aquest concepte, sinó d'escoles d'ensenyament superior en general.

Es clar que avui justament les paraules del senyor President de la Comissió de Cultura subratllen les que ahir va pronunciar el senyor Conseller de Cultura i demostren una vegada més el perquè d'aquest Projecte. Aquest Projecte, ja ho he dit, però em sembla que després de les paraules que acaba de pronunciar el senyor Serra i Hünter no és sobrer que ho recalqui encara, es veu ben bé que no té — permeteu-me l'expressió del meu pensament, la meua creença — que no té una finalitat pura i desinteressada, i no que ve a posar un remei temporal a aquest problema de la supressió de l'ensenyament lliure que ha causat tants perjudicis a la Universitat, que ha representat fins i tot, en certa manera, una arbitrarietat, en la forma que va ésser implantada aquesta supressió, i que ha promogut tantes crítiques, que tants perjudicis ha causat a Barcelona, i que tants perjudicis ha causat també a molts estudiants. Jo insisteixo en aquest punt perquè naturalment, inclòs, permeteu-me aquest parèntesi, ahir feia una observació respecte de la meua estranyesa de què dels bancs de l'Esquerra Republicana fos precisament d'on sortia aquest obstacle a l'ensenyament lliure universitari.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Vàrem demostrar que era a l'inrevés.

El Sr. BLASI : Aquest Projecte no significa cap atac...

El Sr. VALLS I TAVERNER : No hem refereixo a aquest Projecte. Avui inclòs afirmaria encara més que la meua estranyesa de la supressió radical de l'ensenyament lliure, per part del Patronat autònom de la Universitat de Barcelona, m'estranya que vingui d'alguns dels Professors que més llibertat s'han pres amb la càtedra moltes vegades, en quant a assistir-hi o a no assistir-hi, en quant a ensenyar o no ensenyar, en quant a seguir el curs complet o no seguir-lo. Perdoneu-me que remarqui una vegada més el

meu punt de vista i la meua estranyesa respecte d'aquest problema de la supressió de l'ensenyament lliure a la Universitat de Barcelona i que subratlli, per tant, una vegada més, pel que s'acaba de manifestar a la discussió en aquesta Cambra, que la finalitat principal a què obeeix aquest Projecte de Llei és, com jo deia ahir, no solament la de donar vida i atribucions i mitjans i funcions a aquest Institut d'Acció Social Universitària i Escolar, del qual tindrem ocasió de parlar-ne en altres ocasions, amb les meves crítiques, ja que no vaig tenir ocasió d'intervenir-hi en aprovar-se la Llei de creació, amb les meves reserves, però, sobretot, que la finalitat d'aquesta Llei és la d'atendre, és la de subsanar, és la de mirar de posar un pedaç a aquest problema, a aquesta pertorbació, a aquesta qüestió greu de la supressió radical i brusca de l'ensenyament lliure a la Universitat de Barcelona ha creat.

I per això m'explico que no es vulgui que aquestes beques puguin servir per a altres Centres d'ensenyament superior, no pels Centres d'ensenyament secundari, sinó per les Facultats universitàries. Però si aquest criteri no pot prosperar, aquest criteri de distribució entre l'Ensenyament secundari i l'ensenyament superior, jo vull al mateix temps insistir en el criteri de distribuir-les, no solament entre les Facultats universitàries, sinó també incloent-hi les Escoles Superiors d'Arquitectura i d'Enginyers. A mi em sembla que limitar les beques, les cent beques només a les cinc Facultats universitàries, separant en canvi les Escoles d'Enginyers i d'Arquitectura, em sembla injust, em sembla impropri.

Jo no he exposat en l'esmena, per oblit, una cosa per a no agobiar amb més esmenes i per a no molestar el President de la Comissió de Cultura...

El Sr. SERRA I HUNTER : No, no, cap molèstia.

El Sr. VALLS I TAVERNER : ...amb aquesta pluja successiva i que no para un sol moment de les esmenes. No ho he consignat per escrit, però el criteri meu és que aquestes beques haurien d'ésser distribuïdes no solament entre les escoles, sinó que haurien d'ésser de tipus divers, segons que els alumnes fossin residents a Barcelona, o fossin alumnes residents fora de Barcelona. Això té una justificació gairebé òbvia que no he d'explicar aquí i que no és una cosa, no és una pensada original meua, al cap i a la fi en el règim de borses d'estudi de diverses institucions de França hi ha sempre aquesta diferència entre el tipus de la beca per a l'estudiant que resideix a la ciutat i el tipus de beca per a l'estudiant que ve de fora i que, per tant, té unes despeses superiors i unes dificultats majors per a seguir els seus estudis quan està mancat de mitjans. Jo faig aquesta suggerència perquè si la majoria de la Comissió creu que això pot ésser acceptat, aleshores formularé l'esmena, però si la majoria de la Comissió creu que no ha d'ésser acceptat, no val la pena de què faci una esmena, la discutim, la retirem, la votem i de què allarguem la discussió. Em permeto fer aquesta suggerència a propòsit de l'esmena que estem discutint.

Però per altra part, hi ha també el problema sobre el qual agrairé que el senyor President de la Comissió faci alguna manifestació concreta respecte de si les Escoles Superiors s'assimilen a les Facultats i respecte a si és possible admetre aquest criteri dels diferents tipus de beques, segons l'alumne sigui de ciutat o de fora. A més, a més, una altra cosa desitjaria que s'establís, i és aquest criteri que presento aquí d'una distribució pre-establerta i proporcional entre les diferents Facultats i les diverses Escoles Superiors. Que l'ensenyament secundari no és admes ara en aquesta Llei, aleshores en total l'única alteració, si s'acceptés el criteri que dic de la proporcionalitat pre-establerta, és que s'admeti el tipus proporcional que jo fixo en aquesta esmena, que si contra el que jo tinc probabilitat d'esperar fos acceptat, inclús hi hauria potser una modificació d'estil, perquè naturalment he establert per tant per cent, i com que es tracta de cent beques, n'hi hauria prou en dir tantes beques de tal Escola o Facultat, i tantes altres per tal o qual altra Facultat o Escola, perquè si no establím prèviament, i això és una cosa que no és tampoc cap originalitat, no és cap pensament estrany, també hi ha diverses Institucions a França, i la Sorbona n'és una d'elles, que tenen pre-establert tantes borses d'estudi per tals matèries o per tals altres, per literats, per historiadors, pintors, juristes, etc.

Es això el que jo demano; que no pugui el lliure arbitri d'un Institut acumular totes les beques cap a una Facultat o cap una altra, i sobretot que no vingui després aquella desproporció de què aquelles Facultats la sobreproducció d'alumnes de les quals seria vertaderament un inconvenient dintre de l'estructura de la nostra societat, tal com està avui en general, vingués a trobar-se en desacord absolut, en una situació inarmònica respecte d'altres Facultats que proporcionalment tenen molta més necessitat de beques. Jo aquí dono una preferència a la Facultat de Medicina pel nombre d'alumnes molt superior que té, perquè, a més, la major part dels alumnes de la Facultat de Medicina són alumnes que en gran part o bé estan mancats de recursos, o que vénen de fora de la capital o fills de famílies rurals o fills de metges forans, i per això és aquesta la Facultat que al meu entendre necessita un major contingent de beques i perquè, a més, és evident que la funció del metge és d'una necessitat i d'un major interès per a la vida social en general que no pas altres Facultats en les quals l'excés de titulars constitueix realment un perill. Vosaltres potser creureu que aquest excés de titulars a què em refereixo és una posició meua d'escola, de partit. No; jo podria esmentar paraules d'una persona gens suspecte per als vostres bancs (*Adreçant-se a la Minoria d'Unió Socialista.*), paraules de don Fernando de los Rios, que en la discussió última, que realment presentava el problema de l'excés de títols de diverses carreres, de Dret, de Medicina inclòs, i que parlava d'aquella limitació d'alumnes en les Facultats que seria necessari establir al seu entendre, cosa que en realitat venia a contradir una mica les paraules que l'altre dia

pronunciava el senyor Serra i Hünter, quan parlava i deia: «Res, que vinguin tots, vinguin alumnes, vinga gent, que vingui de tot arreu». No; perdoni, és una posició, al meu entendre, equivocada. Però ja dic, no des d'un punt de vista de dreta, d'un punt de vista de partit, d'escola de tendència especial; no: és un punt de vista contrari al que preconitzava l'altre dia el senyor Serra i Hünter, que sosté i que proclama el senyor Fernando de los Rios i que consta en el DIARI DE SESSIONS de la discussió del Presupost últim del Congrés de Madrid.

En realitat, evitem amb aquesta proporcionalitat el que un criteri massa parcial o massa capricios dels que dirigeixin l'Institut, pugui contravenir el que nosaltres creuríem que hauria d'ésser una orientació, una línia fixada ja, una direcció fixada ja prèviament en la Llei. Què no us sembla bé aquesta proporcionalitat; que creieu convenient alterar-la en alguns punts, molt bé; però jo no crec que em pogueu demostrar que sigui possible deixar a un Institut el que per conveniències del moment, per circumstàncies, per afectes, per diverses raons que el senyor Conseller de Cultura — a l'expressió de cara del qual he de subratllar jo, donat que ahir m'ho retreia ell a mí, i en veure que aquesta meua argumentació li deu causar cert efecte per quan dirigeix unes mirades estranyes a altres bancs... Veritat?

El Sr. CONSELLER de Cultura: Voleu saber el perquè? Perquè em penso que vosaltres creieu que aquest Institut faria el que faríeu vosaltres. Per això feia aquest somriure...

El Sr. VALLS I TAVERNER: Fareu el que no faríem nosaltres...

El Sr. CONSELLER de Cultura: El que faríeu vosaltres seria aquests efectes que diu i aquestes preferències.

El Sr. VALLS I TAVERNER: ...i que segurament tampoc faria don Fernando de los Rios.

El Sr. FRONJOSA: El felicito de què estigui tan d'acord amb don Fernando de los Rios.

El Sr. VALLS I TAVERNER: En algunes teories, sí; en la seva pràctica, no.

Però jo dic al Conseller de Cultura que això planteja realment el problema — jo he de manifestar amb sinceritat la nostra posició — de què des del moment que demanem que s'estableixi aquesta proporció prèvia, fixa, determinada, és que realment, una confiança il·limitada en aquest Institut i en els elements que el dirigeixen i el representen. no la tenim.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Jo, sí.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Ja, naturalment.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Absoluta.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Es que tampoc la tindríem en vostè, i perdoni, perquè per alguna cosa estem lluitant amb vostè i discutint amb vostè.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Ni jo amb vosaltres!

El Sr. VALLS I TAVERNER: Exactament, però nosaltres manifestem el nostre criteri amb tota sinceritat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Oh, jo també!

El Sr. VALLS I TAVERNER : Després que l'hem manifestat nosaltres, perquè primer era molt enigmàtic.

El Sr. CONSELLER de Cultura : Ja ho sabia.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Bé ; nosaltres no podem tenir una confiança en la distribució de les beques que faci aquest Institut sinó s'estableix una proporcionalitat raonable, per raons que es poden demostrar, no per conveniències del moment, i per això jo demanava que s'estableixi aquesta proporcionalitat. Ja sé amb el que em diu el Conseller de Cultura, amb les ganyotes que fa el senyor Blasi i amb l'actitud en general de la Comissió...

El Sr. BLASI : Es que entenc que no pot ésser predeterminar-ho.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Per què no ?

El Sr. BLASI : Perquè les circumstàncies d'una Facultat varien cada any.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Jo només diré al senyor Blasi que això és en altres bandes ; de manera, que no és veritat que no pugui ésser ; ara, que no es vulgui que sigui, és una altra cosa.

Que pot ésser, sí ; pot haver-hi moltes coses a determinar...

El Sr. BLASI : Potser al cap d'alguns anys d'experiència, quan hi hagi algunes dades...

El Sr. VALLS I TAVERNER : Potser d'experiència dolbrosa.

El Sr. BLASI : Quan s'hagi concretat...

El Sr. PRESIDENT : Continui el senyor Valls i Taverner.

El Sr. VALLS I TAVERNER : És més, precisament, ja que hem entrat a parlar d'aquesta confiança que ens pugui merèixer la forma de distribució de la proporcionalitat en la distribució de les beques per part d'aquest Consell i de la major suspicàcia que ens inspiren totes les interrupcions i expressions que acabem de sentir en aquests moments, jo diria que per altra part el fet que remarcava abans el senyor Carreres, de què unes mateixes persones siguin en l'Institut d'Acció Social Universitària i siguin en el Consell de Segon Ensenyament i siguin en Consell de Cultura i siguin en el Patronat Autònom de la Universitat, tot això, realment, dóna una idea de possible cacicat personal, que nosaltres hem de fer tots els esforços per evitar o procurar evitar.

Per altra part, en aquesta esmena, jo havia fixat també, dintre de la distribució proporcional de beques, unes beques de tipus superior per a alumnes que estudiïn a escoles superiors d'Enginyers, de Mines i de Camins, Canals i Ports, perquè aquestes escoles, pel fet de no ésser a Barcelona, no han d'estar fora de la protecció de la Generalitat, per a aquells alumnes que, dotats de condicions per a seguir aquests estudis, no tinguessin els mitjans suficients i no estiguessin en condicions de desplaçar-se a Madrid a seguir aquests estudis tan difícils i tan costosos.

Finalment, en aquesta esmena — que jo desitjaria que per part del senyor President de la Comissió de Cultura se'm dignés si cada una d'aquestes diverses expressions incidentals o diversos elements que conté pot o no pot ésser acceptat — nosaltres demanem que la relació de candidats a les beques que el Consell de l'Institut d'Acció So-

cial Universitària i Escolar haurà d'enviar a la Universitat per al seu informe, sigui al mateix temps publicada al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, amb l'antelació obligada de vint dies almenys a la concessió de les beques. Això, naturalment, pot contribuir a evitar aquesta cosa subreptícia, clandestina, que es pot presentar a vegades : el de què hi hagi becaris que després es demostrï que tenien béns de fortuna suficients i que han abusat de la bona fe de la Universitat i de l'Institut. Una relació publicada. Nosaltres desitjariem que es publicuessin moltes més coses de les que es publiquen. De tot el que es refereix a donar compte, no únicament als diputats que tenim el dret a fiscalitzar, sinó al públic en general, de la tramitació dels afers i dels problemes que es plantegen, nosaltres sempre en seriem partidaris. I aquí principalment hem de remarcar ara aquesta necessitat de publicar, de donar a conèixer la llista de candidats, com es fa, per exemple, en les oposicions, com es fa en altra mena de concursos, que amb antelació suficient es publiquen els noms dels aspirants, i d'aquesta manera no queda res en l'ombra, ni res en el misteri. He dit.

El Sr. PRPRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Senyors Diputats : per primera vegada en la discussió d'aquest Projecte hem d'estar d'acord, en part solament, amb l'esmena presentada per Lliga Catalana. Voldríem provar, si és possible, que en la redacció d'aquest art. 7.º trobéssim una fórmula de concòrdia amb la qual fos possible que el votéssim tots.

Nosaltres ja varem dir dintre la Comissió que érem enemics de puntualitzar que aquestes cent beques que va a crear la Generalitat siguin exclusivament per a estudis universitaris. Varem demanar, que quan menys abastessin tot l'ensenyament superior, ensenyament de caràcter universitari, ensenyament de caràcter tècnic que es dóna a les altres escoles especials. Nosaltres, a diferència dels nostres germans de Ponent, menys verbalistes que ells, que tot dient que fan una República de treballadors, fan una República de tipus agrari i burgès, nosaltres, sense parlar-ne, estem estructurant de fet una República de treballadors, i nosaltres voldríem que en el moment d'aprovar aquesta Llei de beques, penséssim que anem a fer una República de treballadors. Les Repúbliques de treballadors necessiten per damunt de tot gent que treballi, i necessiten, sobretot, orientadors de la producció, orientadors de la producció que no surten mai de les Facultats universitàries ; surten precisament d'aquestes escoles especials que es veuen foragitades d'aquesta Llei. Recordem molt bé i en varem prendre molt bona nota de les paraules del senyor Conseller de Cultura, que ens deia que després d'aquestes beques en vindran unes altres ; nosaltres voldríem que aquestes beques fossin les que vinguessin després de les altres ; és a dir, que vinguessin primer les beques que han d'ésser el suport de la nostra República de treballadors, les que han de servir per a fer homes orientadors de la producció, i és en aquest sentit que dic que estem

absolutament d'acord amb una part de l'esmena que signa Lliga Catalana. Per això, nosaltres, que no estem gens d'acord amb la fixació d'aquest percentatge, tant detallat, perquè sabem que en la pràctica seria impossible fer justícia entre els concursants a les beques, si precisament n'haguéssim de trobar cinc de bons dels que opten a Filosofia i Lletres, dos de bons que tenen pretensió a Nàutica, que potser no n'hi hauria cap que sollicités Nàutica, i llavors en virtut d'aquest Projecte, tal com l'estructura Lliga Catalana, s'haurien de deixar necessàriament vacants unes beques. Es a dir, sense fixar aquest percentatge tan detallat, nosaltres voldríem veure esborrada la paraula «universitària» i deixar dit, únicament, que les beques serviran per estudis de caràcter superior. Amb això n'hi hauria prou per a deixar suficient elasticitat al Consell o al Comitè que hagi de jutjar per veure en cada cas quins són els millors dels homes que solliciten les beques, perquè nosaltres creiem que el veritable avantatge que poden tenir aquestes beques per ajudar els estudis superiors, és ajudar a la selecció dels millors ciutadans, per a fer-los arribar a aquest coneixement superior, que estudiïn el que vulguin mentre es converteixin en ciutadans capacitats, que segueixin exactament les seves aficions, i creiem que és una equivocació esperar l'any que ve per a fer el que podem fer avui, o sigui que els cent millors ciutadans de Catalunya que necessiten ajuda, perquè la Generalitat contribueixi a la seva formació, puguin arribar de seguida, sense esperar l'any que ve, siguin quins siguin els estudis que vulguin cursar.

Hi ha un altre detall en l'esmena de Lliga Catalana que nosaltres tampoc som partidaris de detallar-ho tant, però també volíem presentar l'esmena en sentit de fer-ho possible, i és treure la paraula «a Barcelona» que figura en l'art. 7.º, tal com l'ha dictaminat la Comissió. Nosaltres diríem: «els estudiants que vulguin seguir estudis superiors», sense fixar si ha d'ésser a Barcelona o qualsevulla altre lloc del planeta, i principalment...

El Sr. CARRERES I ARTAU: Ho acceptem.

El Sr. RUIZ I PONSETI: ...crec que té una importància extraordinària aquest detall que consta en l'esmena de Lliga Catalana, en fixar que també convindria subvencionar alguns estudiants catalans que anessin a les Escoles d'Enginyers de Mines i de Camins, perquè fins i tant que Catalunya no pugui preparar suficientment aquests professionals, és d'un interès extraordinari que la Generalitat tingui cura de preparar-los. Jo m'he trobat aquests dies precisament amb la tristesa, que ha estat una vertadera tragèdia, que en ésser invitat pel nostre Conseller d'Economia a què busquéssim elements capacitats per a estudiar el futur règim miner de Catalunya, hem format una ponència triant curosament els professionals, i tots els debats d'aquesta ponència els hem de fer en llengua castellana, perquè si no, no ens entendríem. Això vol dir que no hem trobat més que un sol Enginyer de Mines que conegués el català. Això vol dir que el futur règim miner de Catalunya, si la Generalitat no

es preocupa d'enviar becaris a Madrid que vinguin amb aquests coneixements, més que coneixements, amb aquesta capacitat oficial, perquè amb capacitat particular potser en trobaríem a Catalunya, però necessitem aquesta capacitat refrendada per l'Estat; és evident que tenim necessitat d'aquests professionals titulars com més aviat millor, si pot ésser que aquest mateix curs tingui possibilitat la Generalitat d'ajudar-los en forma adequada. Es per això que nosaltres limitem la nostra esmena, considerant que amb aquesta forma fem viable la mateixa, a dir senzillament: les beques aquestes, destinades a estudiants que vulguin seguir estudis de caràcter superior, i prou, sense dir on seguiran aquests estudis de caràcter superior.

Nosaltres, discrepant en absolut de les paraules del senyor Valls i Taverner, creiem que si el Parlament de Catalunya ha creat un Consell per a estudiar la concessió d'aquestes beques, ha de depositar en aquest Consell una confiança quasi il·limitada, i és per això que més aviat volem treure traves a aquest art. 7.º, que no pas posar-ni de noves, no limitant en absolut cap de les seves facultats, que dels ciutadans que vulguin estudiar triïn senzillament els millors, i els millors no hi ha cap dubte que són els que faran més bé a l'economia de Catalunya. Res més.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Hünter.

El Sr. SERRA I HÜNTER: Senyors Diputats: De les últimes intervencions del doctor Carreres i Artau i del doctor Valls i Taverner es desprèn clarament el motiu que ha fet que siguin molt poques i quasi cap, les esmenes o addicions presentades pels representants de Lliga Catalana que la Majoria d'aquesta Comissió hagi pogut acceptar. En realitat, hem entrat en un lloc de desconfiança per part dels senyors de Lliga Catalana, que no veuen l'Institut, ni aquest organisme, ni la seva estructura i funcionament, sinó les possibles persones que constitueixin aquest Institut, les quals diuen formen part d'altres organismes, i això sembla donar a entendre que hi ha un veritable monopoli en tots els afers de l'ensenyament, de la Cultura de Catalunya. Com que ja s'han avançat els mateixos companys de Lliga Catalana per anunciar una interpellació en aquest sentit al senyor Conseller de Cultura, crec que no és aquesta ocasió ni sóc jo la persona destinada a contestar-los.

(Ocupa novament la presidència l'honorable senyor Joan Casanovas.)

Tant les observacions que han fet, atinadíssimes totes, tant una com altra Minoria, respecte de l'orientació del Projecte que fa referència a les beques universitàries, estan contestades molt breument: torno a dir, com abans, que aquest Projecte està destinat a crear cent beques universitàries.

El raonament que precedeix el Projecte de Llei presentat pel Conseller de Cultura, ho diu taxativament, i diu fins les raons, per les quals es creen per a la Universitat.

El Sr. VALLS I TAVERNER : És el que nosaltres impugnem.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Però, ja no ara, sinó anteriorment, la Comissió manté que es destinin aquestes a la Universitat sense perjudici, com ha dit molt bé en diverses ocasions el senyor Conseller de Cultura, de què després es pensi en altres centres docents ; i s'ha entès que eren les cinc facultats universitàries perquè aquestes són les que integren la Universitat autònoma, que és on realment s'ha suprimit l'ensenyament lliure.

Hi ha una altra cosa — permeti'm que reculli dues o tres afirmacions, no precisament referent al projecte, però si al marge de la discussió — que ha dit el senyor Valls i Taverner, que jo també voldria que s'ajornés per a aquell dia, però que m'hauria agradat també que hagués estat un xic més explícit, i que és quant el senyor Valls i Taverner ha afirmat que no li semblava el més indicat el Patronat de la Universitat o almenys algun membre del Patronat de la Universitat...

El Sr. VALLS I TAVERNER : Alguns.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Bé, alguns, precisament perquè ells no exercien amb tota asiduitat el seu càrrec. Jo també pregaria al senyor Valls i Taverner que sinó ara, en el moment oportú, fós un xic més explícit, perquè ha de comprendre que hi ha alguna persona que sinó ara, en temps passat, va formar part d'aquest Patronat.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Explícit, des d'ara. Mai havia pensat en el senyor Serra i Hünter, cosa que vull declarar sense esperar a una altra ocasió, i que per tant no m'he pogut referir en absolut a la V. S., ni tan sols sabia que la V. S. havia format part del Patronat amb motiu d'exercir el càrrec de Rector. Jo em refereixo als membres permanents del Patronat, no als que accidentalment, pel càrrec de Rector, han format part d'ell.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Agraït, i així ho creia.

El Sr. CARRERES I ARTAU : El Rector no és del Patronat, és el «mingo» del Patronat.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Bé, també deixo el contestar a aquesta interpretació del doctor Carreres i Artau per a una altra ocasió, car del contrari fóra avançar criteri sobre una cosa d'interès que és millor que s'ajorni.

També ha parlat de què era necessari que hi haguessin beques diferents perquè es referia als diferents tipus de becaris. Tot això no ho diu la Llei, però tampoc no ho nega, i és una cosa que vindrà determinada després. Però és que a més hi ha aprovada una esmena que permet augmentar i disminuir aquestes beques, el que vol dir precisament fer-se càrrec del tipus de becaris, segons els estudis que ha de fer ; de manera que evidentment la Llei no es nega absolutament a això, sinó al contrari, i quan a una cosa no se li pot reconèixer altre contingut que aquell que realment expressa, aleshores no hi ha necessitat de què en l'articulat de la Llei es determini.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Convé fixar normes.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Això serà una qüestió reglamentària ; així ho entenem nosaltres.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Però, és que vindrà un reglament ?

El Sr. SERRA I HÜNTER : A més, en tot això hi veu una divisió, quan tot el que jo he dit és contrari a aquesta divisió. Es diu que hi ha una Universitat que és la que informará sobre les llistes que se li presentin. Doncs bé. Pot creure el senyor Valls i Taverner que una Universitat o un Patronat, on hi han professors de les diverses Facultats, anirà a atribuir les beques solament a una Facultat ? No. Sembla que la Universitat té un sentit, un valor, o hi ha d'haver al menys un sentit universitari, que jo suposo que hi serà i per tant no farà que les beques vegin únicament a una Facultat, perquè hi hagin potser uns senyors del Patronat que tinguin un especial interès en augmentar el nombre de becaris.

Tot el que ha dit el senyor Valls i Taverner respecte a l'existència de modificacions en el tipus de becaris, o de borses de treball o d'estudis en l'estranger, em sembla molt encertat, però també em sembla que aquí no en podem fer aplicació, precisament perquè aquestes beques, torno a insistir van destinades a la Universitat. Per tant, tot el que ha dit respecte a les beques s'havien de donar més a una Facultat o a una altra, tot serà una cosa que s'atribuirà a la Universitat o centre docent al qual vagin destinades.

Una darrera allusió que m'ha fet respecte a unes paraules que assegura que jo vaig dir, en la presentació del dictamen, i que jo no se si les vaig dir, en el sentit de suposar el senyor Valls i Taverner que jo sóc partidari de què vingui molta gent. Ah ! ; no de què vingui molta gent, sinó de que pugui anar tot el que tingui condicions i aptituds, perquè el gran secret està en que la selecció que es fa avui dels que han d'anar a aquests centres es fa a base d'un sector i no de tota la massa. Per tant, sembla que la tria de totes les persones que han d'anar a centres docents, ha de fer-se a base de tota la massa social que tingui aptitud, perquè jo no sóc partidari que es limiti, no ; però la Universitat ha de declarar la capacitat i després vindrà la concurrència, com sigui, en la lluita per la vida, però no es pot tampoc limitar si han d'ésser deu, quinze o vint. Uns anys, podran ésser pocs, i uns altres, més.

El Sr. VALLS I TAVERNER : Sí, aquest és un altre punt de vista.

El Sr. SERRA I HÜNTER : Jo, per si de cas, exposo el meu punt de vista, per si no havia estat ben interpretat el meu pensament.

Quant al senyor Ruiz i Ponseti, ja es comprèn que algunes de les coses que ha dit el senyor Valls i Taverner serveixen també per a la primera part almenys de la intervenció del representant de la Unió Socialista de Catalunya. No crec que hi hagi res que s'oposi a què nosaltres fem una obra per a una República de treballadors, en el sentit més enlairat de la paraula, sense voler dir que siguin treballadors solament els treballadors manuals ; però som partidaris també de què la Universitat no tingui solament el tipus d'Universitat literària, com se li havia dit en un principi, sinó una Universitat que compregui tots els ensenyaments superiors, i per tant també, tota la gamma dels ensenyaments tècnics. Però és evident que en

aquest moment, senyor Ruiz i Ponseti, no és això la Universitat, hi ha hagut un principi, diríem, de negociacions; serà precis comptar amb l'Estat i comptar també amb aquestes diferents escoles per tal d'incorporar-les a la Universitat. Si haguessin estat incorporades a la Universitat, com que aleshores també haurien estat sotmeses al règim de supressió de l'ensenyament lliure, forçosament s'hauria fet l'extensió de les beques, però ara no, perquè, torno a insistir, les beques aquestes — ha estat el principi que ha informat aquest Projecte de Llei — van dirigides solament a les cinc Facultats universitàries. Cregui el senyor Ruiz i Ponseti que pel nombre considerable de cursos que hi han, no és una cosa extraordinària, però també amb molt gust voldríem, desitjaríem, i creiem que així ho farà el senyor Conseller de Cultura, en un altre Decret, o en la forma que sigui, o en el nou pressupost, que siguin degudament ateses també les aptituds dels obrers o treballadors catalans per als ensenyaments tècnics.

Vol, per altra part, que sigui suprimit el que fa referència a estudis a Barcelona; però si no hi ha més que una Universitat, que és la Universitat de Barcelona, i les beques van per la Universitat, ja comprendrà que la Comissió tampoc pot admetre aquesta esmena.

Amb això crec haver contestat a tot el que ha dit el senyor Ruiz i Ponseti, així com el senyor Valls i Taverner. Però el senyor Valls i Taverner ha dit que voldria saber el criteri de la Comissió respecte a diferents extrems, pel que li he de dir que respecte a l'últim extrem, que és l'únic al que no he contestat, nosaltres creiem que no és necessari que es publiqui al *Butlletí Oficial* la llista de tots els aspirants. Aquesta desconfiança em sembla exagerada. Creiem que la Universitat, aquesta Universitat que les VV. SS. unes vegades han atacat i altres han defensat, segons l'esmena que presentaven, està plenament capacitada per tal de fer aquestes seleccions, i no se l'ha de posar tampoc en aquest cas que es vol; a més, cal tenir en compte que hi han mil mitjans, no solament per al Diputat, sinó per als altres ciutadans per a poder-se assabentar si hi ha hagut algun cas...

El Sr. VALLS I TAVERNER: Si no es publica, no.

El Sr. SERRA I HUNTER: Es pot demanar perfectament. Però, en fi, jo ja he exposat el criteri que demanava el senyor Valls i fetes aquestes observacions no he d'insistir més, i dir solament que la Comissió ha de rebutjar l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Retira el senyor Valls i Taverner l'esmena?

El Sr. VALLS I TAVERNER: No, no; la mantinc amb més convicció encara, després d'haver escoltat les paraules del senyor Serra i Hunter, i em sap greu que no m'hagin pogut portar el convenciment de la no necessitat d'aquest sistema de publicitat i de no predeterminar la distribució segons una proporcionalitat, que no permeti emparar-se en una clandestinitat que fa el sistema sospitos i desagradable.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Únicament per lamentar-me amb mi mateix d'haver sofert, mentre defensava l'esmena, una equivocació, imbuït — ja tornem a ésser amb els gestos i amb les cares — per les cares amables del senyor Conseller de Cultura i del d'Obres Públiques, m'ha semblat deduir que acceptaven el criteri que jo havia proposat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Demano per parlar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Aleshores m'ha semblat que sobrava el defensar l'esmena amb extensió. Voldria fer-ho i crec que el moment no és oportú per fer-ho ara. Si hem de tornar a parlar un altre moment d'aquesta esmena, jo adduiré nous arguments en defensa de la meua proposició. Si creieu que no convé tornar a parlar-ne, com que aquests moments no són oportuns per seguir discutint aquesta esmena, jo em sotmetré en absolut al vostre criteri, respecte d'aquest problema.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Cultura.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No voldria de cap manera que el senyor Ruiz i Ponseti cregués que el meu silenci és una desatenció a la suggestió que ell feia i que, com ell ha vist en l'expressió de la nostra cara, compartim.

Jo vull fer constar aquí, el que ja he promès en el sí de la Comissió als nostres companys socialistes, quan em parlaren de la idea del pensament que tenien ells de la creació de beques destinades a obrers aptes que no volguessin seguir precisament estudis superiors, i els vaig dir aleshores que el meu intent era que la primera creació que vingués de noves beques, fos destinada a aquesta finalitat. Jo ara tinc el plaer de fer-me ressò de la suggestió, sobretot la que es refereix a aquestes Escoles de les quals està mancada Catalunya, és a dir, les Escoles on es prepara el personal que hagi d'entendre en la qüestió de Minería. Em faig ressò de les paraules del meu estimat amic Ruiz i Ponseti i li dic que aquesta preocupació era ja una preocupació del Govern, i precisament dona la coincidència que n'havíem parlat ja amb el senyor Conseller d'Obres Públiques, tendència que té ja el Govern, que comença demostrant-la amb el Projecte que, com sabem, tenim presentat, de la Institució de l'Escola de Minería a Manresa, que no és un fet per raó d'aquestes coses, que comencen a ésser ja enutjoses, de Madrid, on sovint ens són promeses coses que després no són complertes. Dic això ara en aquest moment, perquè fa dues setmanes que esperem la publicació del Decret autoritzant la creació d'aquesta Escola de Minería, i aquest Decret no ha vingut encara i no sabem ara si vindrà o si deixarà de venir. Jo dic aquestes paraules per confirmar al meu estimat amic senyor Ruiz i Ponseti, que prenc bona nota de la seva suggerència i que a la primera ocasió que tingui aniré a la creació d'aquestes beques.

(Entra a la Cambra l'Honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.)

I també em plau dir al senyor Valls i Taverner, que si féssim el que diu la V. S. no re...

driem cap cas, perquè cent beques, si comencéssim a distribuir-les cinc a tal Institució, quatre a tal altra Institució, tres a tal altra escola, no resol-driem cap cas d'aquestes escoles. En canvi...

El Sr. VALLS I TAVERNER: Serien cent igual.

El Sr. CONSELLER de Cultura: ... Destinant-les totes a la Universitat, resollem ja bastant el problema de l'ensenyament lliure.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Que l'han creat amb aquesta supressió!

El Sr. CONSELLER de Cultura: No; precisament vull insistir en això per treure el fals concepte que en té la V. S. No és que vinguem a esmenar res, ni a corregir res, no; això era un projecte que estava ja exposat des d'aquest banc. Ja sap la V. S. que eren moltes més les beques que havíem de crear. Quan es va suprimir l'ensenyament lliure, el Patronat, com el Govern de la Generalitat, tenia la convicció absoluta que en el primer Pressupost que es faria podrien anar-hi les 500,000 ptes. que es dedicaven a beques, i si no hi anaren, ja ho sabeu tots bé, jo me'n planyo aquí, fou per la lentitud com ens han estat traspassats els serveis i les valoritzacions.

El Sr. VALLS I TAVERNER: El defecte és de fer les coses no pensant en el que pot venir.

El Sr. CONSELLER de Cultura: Quan nosaltres dèiem que no hi hauria ensenyament lliure, no ho dèiem perquè creguéssim que aquells joves aptes no podrien anar a estudiar; al contrari, sinó perquè pensàvem que en el primer Pressupost tindríem mitjans econòmics per ajudar a tots els que fossin aptes.

I l'última paraula, i aquesta sí que la voldria dir amb serietat i gairebé amb energia (*L'orador s'adreça a la Minoria de Lliga Catalana*): És una cosa desagradable que les VV. SS. vinguin aquí sovint a dubtar de tothom. Jo no crec que un Comitè on hi és representat el Consell de Cultura, la Universitat autònoma, dues entitats de cultura obrera, un membre del Patronat, de la Junta de Beques ja existent a la Universitat de Barcelona, mereixi que amb aquesta gosadia diguin les VV. SS. que no els mereix confiança. Jo en això endevino les fallàcies que han emprat aquí amb aquesta habilitat tan pròpia dels bancs de les VV. SS. i que quan parlaven de les proporcions, que les farien ben fetes o no, no era una qüestió de proporcions; era una qüestió de confiança, com després ja s'ha escapat dels llavis de la V. S.

El Sr. VALLS I TAVERNER: El que em sap greu és que el molesti la meua sinceritat.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No, no; ho estic comentant. No és una qüestió de si es faran bé les proporcions o no. No de si aquestes Institucions mereixen o no la vostra confiança. Estic segur que si en aquest Comitè hi tinguessin majoria les VV. SS. no plantejarien cap problema d'aquestes proporcions ni de la distribució de beques.

Em plau afirmar aquí que el Govern de la Generalitat té confiança en totes aquestes Institucions que integraran el Comitè, i aconsellar-los, i ara més suaument, que no tinguin tantes suspicàcies ni tants rezels ni tants dubtes. Cregueu

que aquest Comitè té prou garantia per a esperar que farà obra justa en la distribució d'aquestes beques.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Tenim els nostres motius!

(*En votació ordinària és rebutjada l'esmena. Han votat al seu favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.*)

(*Es dona lectura a l'altra esmena següent:*

«ESMENA A L'ARTICLE 7.º»

Aquest article quedarà redactat com segueix:

«Article 7.º Són creades a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya, cent beques de 2,000 ptes. per unitat i curs, de les quals cinquanta seran destinades a estudiants que vulguin cursar els estudis a les Facultats de la Universitat autònoma de Barcelona o l'Escola d'Enginyers i a l'Escola Superior d'Arquitectura de la mateixa ciutat, i les altres cinquanta a alumnes que hagin de cursar el batxillerat i després estudis universitaris o d'ensenyança superior.

L'Institut d'Acció Social Universitària, d'acord amb la Universitat autònoma, farà la distribució de les cinquanta primeres beques entre les Facultats universitàries i les dues Escoles abans esmentades, com també les condicions que hauran de reunir els sollicitants. També acordaran les condicions i la manera de proveir les cinquanta beques per a cursar el batxillerat amb dret a seguir els universitaris o d'ensenyança superior.

L'administració de les cent beques creades, anirà a càrrec de l'Institut d'Acció Social Universitària, i quedarà reservada a la Universitat autònoma la provisió i règim universitari de dites beques.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934.
— Tallada, Secanell, Rovira i Roure i Carreres i Artau.»

El Sr. PRESIDENT: S'accepta l'esmena?

El Sr. SERRA I HUNTER: La Comissió no pot acceptar l'esmena, pels mateixos motius que ha rebutjat l'anterior.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aquesta esmena en part està prejutjada, perquè ja n'hi ha una part que està rebutjada, però hi ha una altra part que almenys per pundonor que en podríem dir doctrinal, s'ha d'explicar.

El sentit d'aquesta esmena respon a l'intent que l'Institut d'Acció Social Universitària s'en-carregui de la part administrativa, de la part econòmica, i que totes les altres funcions de provisió i formació dels becaris, quedin confiades a la Universitat. Com que no s'accepta aquest criteri, el mateix dona retirar l'esmena que vot-la.

El Sr. PRESIDENT: Retira l'esmena?

El Sr. CARRERES I ARTAU: És igual.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada l'esmena.

(Es dona lectura a l'altra esmena següent:

«ESMENA A L'ARTICLE 7.^a

El paràgraf primer de l'apartat d dirà:

”d) El Comitè proposarà al Consell de l'Institut una relació nominal per a l'adjudicació de les beques, tenint en compte l'informe de la Universitat i la posició econòmica dels candidats.”
(La resta de l'article, igual.)

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934.
— Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard.»

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: El sentit d'aquesta esmena en aquest apartat, es fonamenta en consideracions iguals i absolutament oposades a les que usava el senyor Carreres i Artau fa un moment. Es a dir, que nosaltres tenim confiança actualment en la Universitat autònoma, però no podem hipotecar una confiança ilimitada a la Universitat autònoma. Això vol dir que tal com està redactat l'article que subjecta la concessió de beques exclusivament a l'informe favorable de la Universitat, nosaltres desitjaríem que hi hagi la possibilitat de prescindir d'aquest informe.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BLASI: Nosaltres entenem que ens hem d'atenir a dues coses: a la capacitat de l'alumne i a la seva posició econòmica. I com que la capacitat de l'alumne l'ha de determinar la Universitat, entenem que no es pot prescindir.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Com sigui que per justificar la nostra posició no ho podem fer en tan breus paraules com desitja la Comissió en aquests moments, nosaltres pregaríem a la Presidència que fos ajornada la discussió d'aquesta esmena per un altre moment.

El Sr. CONSELLER de Cultura: No sap el senyor Ruiz i Ponseti que té una certa urgència?

El Sr. PRESIDENT: Té una gran urgència l'aprovació d'aquest Projecte de Llei.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Doncs que la Comissió faci el que cregui convenient.

El Sr. BLASI: La Comissió agrairia que l'esmena fos retirada.

El Sr. PRESIDENT: Queda retirada l'esmena. (Es dona lectura a l'altra esmena següent:

«ESMENA A L'ARTICLE 7.^a

Els incisos b), c), d), e), i f), quedaran redactats com segueix:

b) El Comitè així constituït examinarà les sollicituds adreçades a l'Institut i els antecedents morals i la situació econòmica de cada candidat, i sobre aquesta base formularà una relació dels admesos i la passarà al Patronat de la Universitat autònoma.

c) La Universitat autònoma, mitjançant els

seus òrgans adequats apreciarà la capacitat i la conducta acadèmica dels candidats i formularà proposta unipersonal per a cada una de les beques que s'hagin de proveir.

d) El Comitè formularà proposta sobre la reducció de la quantia de la beca en els casos plenament justificats, en què el candidat resideixi amb la seva família i no necessiti la totalitat de la dotació.

En tot temps el Comitè podrà revisar la situació econòmica dels becaris, als efectes de confirmar o privar-los de la beca, ja sigui per iniciativa pròpia o a instància de part.

Quedarà suprimit l'incís e).

En l'incís f) on diu: «el Comitè estimarà preferent la circumstància, etc.», dirà «el Comitè estimarà atendible la circumstància, etc.».

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934. --- Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner i Secanell.»

El Sr. PRESIDENT: La Comissió té la paraula.

El Sr. BLASI: La Comissió no admet l'esmena.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Com ja hem dit abans, en aquesta esmena es tendeix a relacionar la intervenció de les tres entitats que intervenen, o sigui Consell de l'Institut, Comitè que hauria de tenir la part econòmica i la Universitat que hauria de tenir la part tècnica.

Referent a la capacitat acadèmica del becari, sembla que la Comissió vol mantenir aquesta espècie de garbuix que ja veurem on ens condueix. Però hi ha algún detall aquí, que tal vegada, com que es tracta d'alguia deficiència, podria ésser que la Comissió acceptés l'esmena com a suggerència.

Es parla en el text del Projecte, dels antecedents i situació econòmica dels candidats. Dels antecedents; però de quins antecedents? Dels esportius, dels penals?... (Rialles.)

El Sr. CONSELLER de Cultura: Vol dir tots. No insisteixi en aquest sentit, senyor Carreres i Artau, perquè és inútil, és perdre el temps. Això sembla una vertadera obstrucció.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Aleshores, si aquest Comitè ha d'esbrinar tots els antecedents, no li arrendo la ganància, si ha de tenir en compte els antecedents antropomètrics, esportius...

El Sr. CONSELLER de Finances: Es poden tenir en compte tots; però això no vol dir que es necessitin tots.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Les Vostres Senyories sempre es mouen en un terreny de vaguetat i d'imprecisió.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Nosaltres farem les indicacions que creiem oportunes, i si no ens volen atendre, allà les VV. SS.

En un dels incisos es diu que la Universitat autònoma, mitjançant els seus òrgans adequats, apreciarà la capacitat i conducta acadèmica dels candidats i formularà proposta unipersonal per

a cada una de les beques. I trobem que aquesta fórmula és més expressiva, és més tècnica, ultra indicar quins vertaderament ha de tenir la facultat de jutjar sobre el que es consagra en el Projecte.

En el Projecte es diu que el Patronat de la Universitat autònoma informará. I cal tenir en compte que el Patronat és una entitat mixta que ve a ésser un Ministeri d'Instrucció Pública substituït en un règim d'autonomia; i, per tant, no té una capacitat tècnica per aquesta funció, fins al punt de què inclús el Patronat podria estar integrat per persones que no fossin catedràtics de la Universitat. I és per això que proposem que sigui la Universitat autònoma per mitjà dels seus òrgans adequats.

El Sr. PRESIDENT: Què diu la Comissió? Accepta o rebutja aquesta proposta?

El Sr. BLASI: La Comissió entén que les atribucions dels organismes queden ben destacades, i el detall que es vol introduir amb aquesta esmena no és propi de la Llei, i per tant, no l'accepta.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Doncs renunciem a discutir més aquests punts.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada l'esmena.

(Es dona lectura a la següent altra esmena:

«ESMENA A L'ARTICLE 7.º

A l'art. 7.º, apartat a, s'afegirà: "un representant de les associacions escolars i un representant de l'associació de pares de família".

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner, Secanell.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BLASI: La Comissió no accepta aquesta esmena.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Nosaltres creiem que les Associacions Escolars i de Pares de Família, dos aspectes negligits en la composició del Comitè, del Consell, haurien d'ésser inclosos en la Llei.

El Sr. BLASI: La Comissió entén que molt possiblement fóra perjudicial acceptar aquestes suggerències.

(En votació ordinària és rebutjada l'esmena. Han votat al seu favor els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana.

Es aprova l'art. 7.º en votació ordinària. Els senyors Diputats de la Minoria de Lliga Catalana han votat contra l'article.

Es dona lectura a l'esmena següent:

«ESMENA AFEGINT UN NOU ARTICLE

S'afegirà el següent article 7.º bis:

Article 7.º bis. Anualment seran revisades les beques i, a proposta de la Universitat Autònoma o dels Centres docents respecte la seva capacitat i conducta acadèmica, el Consell de l'Institut acordarà la confirmació o la privació de la beca.

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taverner i Secanell.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: La Comissió no accepta aquesta esmena, perquè els detalls que en la mateixa es proposen són innecessaris, tota vegada que s'han admès suggerències de la Minoria socialista i queda ben clar que tot el que representi una modificació en la quantia de les beques es farà en la forma oportuna, al començament o a l'acabament del curs.

El Sr. VALLS I TAVERNER: Doncs reservant-nos votar contra l'article, retirem l'esmena.

El Sr. PRESIDENT: Es retirada l'esmena. S'entra en la discussió de l'art. 8.º

(Es dona lectura a l'esmena següent:

«ESMENA A L'ARTICLE 8.º

Resta suprimit el paràgraf segon.

Palau del Parlament, 3 d'octubre del 1934. — Ruiz i Ponseti, Fronjosà i Gerhard.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: La Comissió havia pensat un aclariment i una supressió. Allà on diu: «els membres del Consell de l'Institut i del Comitè», va haver-hi un error de redacció en fer la còpia del que s'havia acordat, que hauria de quedar així: «El Consell de l'Institut i del Comitè s'encarregaran d'atendre als becaris, orientant-los en tot allò en què aquests els demanin consell i ajuda.» I del paràgraf següent, mantenir la primera part i deixar la última suprimida. Això en gran part coincideix amb les suggerències de la representació de la Unió Socialista.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Acceptem agràits la reforma al paràgraf primer de l'art. 8.º. En quant a la forma com queda el paràgraf segon, no hi podem estar d'acord de cap de les maneres, i com sigui que si bé acostumem a ésser breus en les intervencions, no tan breus com en els actuals moments desitja la Comissió, nosaltres li brindem una forma brevíssima d'acabar amb el debat acceptant la nostra suggerència de què sigui suprimit radicalment aquest art. 2.ª, que és una injustícia franca amb els estudiants més destacats, i quan hi pensi bé la Comissió, quan hi pensi sobretot el Consell que ha de concedir les beques, veurà la justícia que ha fet el Parlament en suprimir aquest paràgraf segon que seria una nosa continua en la vida dels becaris.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. BLASI: La Comissió no pot acceptar l'esmena de la Unió Socialista, perquè entén que si nosaltres donem un auxili econòmic a un estudiant és perquè es lliuri totalment a l'estudi. Si nosaltres obrim la porta perquè puguin dedicar-se a altres treballs, serà contraproduent.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada l'esmena.

(Es dona lectura a la següent altre esmena:

«ESMENA A L'ARTICLE 8.^a

Quedarà suprimit el primer paràgraf.

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934. — Carreres i Artau, Rovira i Roure, Valls i Taver-
ner i Secanell.»)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comis-
sió.

El Sr. SERRA I HUNTER: La Comissió no
accepta l'esmena.

El Sr. CARRERES I ARTAU: La retirem.

El Sr. PRESIDENT: Resta retirada.

(S'aprova en votació ordinària l'art. 8.ª, amb
els vots en contra dels senyors Diputats de la Lliga
Catalana.

La redacció definitiva d'aquest article és la se-
güent:

«Article 8.ª — El Consell de l'Institut i el Co-
mitè s'encarregaran d'atendre els becaris, orien-
tant-los en tot allò en què aquests els demanin con-
sell i ajuda.

Els becaris no podran acceptar cap treball re-
tribuit sense autorització del Consell.»)

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la
discussió d'un Dictamen de la Comissió de Finan-
ces relatiu a l'art. 9.ª d'aquest Projecte de Llei.

(Es dona lectura al Dictamen.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor
Coromines, per la Comissió de Finances.

El Sr. COROMINES: Per una confusió en
la redacció d'aquest Dictamen, s'ha entès que vo-
lia referir-se a un article apart, i era que havíem
de donar un Dictamen apart, de la Comissió de Fi-
nances. De manera que, en realitat, es tracta d'un
Dictamen sobre l'art. 9.^a

El Sr. PRESIDENT: Forma part del mateix
text del Projecte de Llei de la Comissió de Cultura.

No hi ha cap esmena ni cap vot particular.

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor
Tallada.

El Sr. TALLADA: Senyors Diputats: En
una forma ben breu perquè observo que la Cam-
bra està orientada vers altres pensaments, em per-
metré demanar uns petits aclariments respecte
aquesta part financera del Dictamen. En el Pro-
jecte que acabem de llegir i que porta la meva sig-
natura — senyal evident de què porta també la
meva conformitat — es demana un suplement de
crèdit de 70,000 ptes., d'acord amb totes les dis-
posicions legals. Les disposicions legals en aquest
cas són l'art. 41 de la Llei de Comptabilitat de 1.^a
de juliol del 1911, Llei de Comptabilitat endarre-
rida, Llei que dificulta extraordinàriament el fun-
cionament de tota iniciativa parlamentària si és
que es volgués complir amb tota exactitud. Jo
m'admiro del que podria fer una minoria si vo-
lgués fer una oposició i exigís el compliment extric-
te de totes les disposicions de la Llei de Compta-
bilitat aquesta de l'Estat espanyol que hem d'uti-
litzar en aquests moments. Per vèncer la força

d'aquesta Minoria, hauria d'ésser atropellada amb
els vots de les Majories.

Per tant, jo em permeto excitar el zel del Con-
seller de Finances i de tot el Parlament per a què
ben aviat es doni compliment a l'art. 81 de l'Es-
tatut interior de Catalunya, que diu que es for-
marà una Llei d'Administració i de Comptabili-
tat i que s'establirà el Tribunal de Comptes per-
què poguem aleshores prescindir d'aquesta dispo-
sició de la utilització de la Llei de 1.ª de juliol
de l'any 1911.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano
per parlar.

El Sr. TALLADA: Amb aquest projecte, en
dir que s'havien de complir les disposicions de ca-
ràcter legal, les Minories ens hem acontentat amb
què vingués un informe de l'Interventor general de
la Generalitat, informe que s'havia promès que
vindria. En aquest informe, l'Interventor general
es mou dintre d'un caràcter de generalitat en dir
que precisament és necessari un suplement de
crèdit perquè pugui funcionar l'Institut d'Acció
Social Universitària i concedir-se aquestes beques.
L'aclariment que jo voldria és el següent:

L'art. 41 de la Llei de Comptabilitat de 1.ª de
juliol del 1911, diu que els suplements de crèdit
o els crèdits extraordinaris es cobriran: primer,
amb l'excés que ofereixen els ingressos que s'ob-
tinguin durant l'any sobre els pagaments que se
satisfacin en el mateix; segon, amb els recursos
extraordinaris que per les Lleis de concessió es
determinen, i tercer, amb el deute flotant del Tre-
sor. Jo desitjo l'aclariment per saber quin d'aquests
tres procediments es pensa utilitzar per a cobrir
aquest suplement de crèdit de 70,000 ptes.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el se-
nyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Molt
breument, senyors Diputats: En primer lloc per
a manifestar al senyor Tallada que la Llei d'Ad-
ministració i Comptabilitat per la qual s'ha de
regular el Tribunal de Comptes que preveu l'Es-
tatut Interior de Catalunya està encomanada des
de fa més d'un mes a una ponència tècnica la
qual té molt avançats els seus treballs, de manera
que confio poder presentar aviat al Parlament
aquest Projecte de Llei.

Respecte a la manera de cobrir els recursos
que es necessiten per a les atencions votades pel
Parlament, he de manifestar al senyor Tallada que
es va presentar aquest Projecte de Llei quan es
va veure que per determinades economies que s'ha-
vien fet en el Pressupost semestral podia perfec-
tament cobrir-se aquesta nova atenció de 70,000
pessetes. Naturalment, el fet de no estar compta-
bilitzades encara ben concretes, ben precises, les
xifres, no ha permès donar-hi la forma normal
d'una transferència de crèdit. Però no es tracta
de cobrir-les amb recursos extraordinaris ni amb
deute flotant, naturalment. De manera que amb
això quedarà satisfet el desig que ha manifestat
el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Demano per parlar, per a
rectificar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor
Tallada.

El Sr. TALLADA: Dues curtes frases sola-

ment: Primer, felicitar el senyor Martí Esteve i dir-li que farà una bona obra si ell ben aviat porta una nova Llei de Comptabilitat catalana perquè no haguem d'utilitzar la Llei espanyola; i després prenc bona nota que dels tres recursos que ofereix l'article 41 de la Llei de Comptabilitat actual pensa emprar el primer, o sigui l'excés que ofereixin els ingressos que s'obtinguin durant l'any sobre les despeses a satisfer.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Simplement, per a aclarir que l'excés aquest que pressuposa les 70,000 ptes., més que amb l'excés que ofereixen els ingressos sobre les despeses es pot formalitzar després per un mitjà de Projecte de Llei de transferència de crèdit i d'aquesta manera quedarien ateses les necessitats a cobrir amb aquelles 70,000 ptes.

(Es aprovat, en votació ordinària, l'art. 9.º del Projecte de Llei.)

El Sr. PRESIDENT: Han estat aprovats ja tots els articles. Acorda la Cambra anar a la votació definitiva d'aquest dictamen?

El Sr. CARRERERS I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Manca aclarir unes observacions que són les següents: Ahir en parlar de les quatre beques de les diputacions més les que té fundades la Generalitat fins ara, l'objecte era que tot el que la Generalitat ha donat no ho retiri i que les que fundi en el successiu és una altra cosa.

Jo proposo la fórmula en dues paraules: que on diu «les quatre beques de les antigues Diputacions i les creades per la Mancomunitat fins a la data, etc.»...

El Sr. SERRA I HÜNTER: Però si la redacció no diu tres, ni quatre, ni res! S'ha llegit aquí: Es com segueix: «Les beques fundades per les antigues Diputacions provincials, per tal de seguir estudis universitaris, i que la Generalitat ha conservat, seguiran sotmeses, durant aquest curs, al règim que per a les mateixes s'ha tingut establert fins ara a la Universitat de Barcelona, el cartell de les quals per al curs del 1934-1935 acaba de publicar la benemèrita Junta de Beques.»

El Sr. CARRERES I ARTAU: N'hi ha més de quatre.

El Sr. SERRA I HÜNTER: No digui quatre!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Les que siguin.

Doncs l'esmena nostra és fins i tant no es pugui concretar en un any. El punt d'argumentació és que totes les beques estan en curs. Els alumnes les han obtingudes. Un estarà al segon any, al tercer any de la carrera, i si ha d'esperar a acabar la carrera. De manera que hi addicionaria el punt de vista «fins i tant no es disposi el contrari».

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: La Comissió manté la redacció, senyor Carreres, tal com s'ha llegit en començar la sessió. Això no implica res, absolutament res, respecte d'altres qüestions; al contrari, es veu clarament el compromís que hi ha de què els becaris, complint les condicions del règim, estaran usufruint les beques fins acabar la carrera.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Concretament, del que es tracta és del següent: En l'esmena o article adicional proposat per la Comissió, aquesta Minoria hi formula una variació que va amb llapis al final: que on diu «continuarà durant aquest curs», se substitueixi això per «continuarà fins a nou acord». Que no circumscribeixi a aquest curs. Pot ésser a mig, a un, a un i mig, i dos. Que es substitueixi la frase «durant aquest curs» per la frase «fins a nou acord». Aquesta és purament la variant que es proposa.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SERRA I HÜNTER: La Comissió ho accepta, donades aquestes explicacions.

El Sr. PRESIDENT: Resta aprovat l'article transitori.

(La redacció definitiva de l'article transitori és la següent:

«ARTICLE TRANSITORI

Les beques fundades per les antigues Diputacions provincials per tal de seguir estudis universitaris i que la Generalitat ha conservat, seguiran sotmeses, fins que altra cosa no es disposi, al règim que per a les mateixes ha tingut establert fins ara la Universitat de Barcelona, i el cartell de les quals, per al curs de 1934-35 acaba de publicar la Benemèrita Junta de Beques.»

El Sr. PRESIDENT: S'acorda procedir a la votació definitiva del Projecte de Llei que ha estat motiu del dictamen de la Comissió de Cultura i del complementari dictamen de la Comissió de Finances? (Assentiment.) Votació definitiva del Projecte de Llei.

Es aprovada definitivament la Llei, amb la reserva dels vots de la Minoria de Lliga Catalana, que es publica com annex al present DIARI DE SESSIONS.)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Coromines.

El Sr. COROMINES: Alguns senyors Diputats pel meu conducte, havien fet arribar fins a la Presidència al desig de què el dia de demà no es celebrés sessió, per a deixar ben sentat el precedent de què la setmana parlamentària es componi de quatre sessions; i havent començat el dil·luns havia d'acabar-se en el dia d'avui. Però en el curs d'aquesta sessió, tots aquells que pel meu conducte havien dirigit aquest prec a la Presidència, s'han assabentat de rumors, de notícies, de coses que estan tenint realització fora del nostre

país, i que per tant podria, per l'alarmia que en el nostre esperit han sembrat, canviar el propòsit aquest que primerament s'havia tingut. I aleshores a nosaltres se'ns ha ocorregut que calia prendre una determinació d'aquesta naturalesa sempre sota la voluntat del Govern; és a dir, que el Govern que ens representa, que representa el Parlament, que representa a tot Catalunya, hi digui la seva respecte de si el Parlament ha d'estar obert el dia de demà o no.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula l'Honorable senyor President de la Generalitat.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: El meu estimat i company senyor Pere Coromines ha fet una pregunta que crec que ha d'ésser resposta immediatament per mi.

Jo considero que com més importància i gravetat puguin tenir aquestes hores, més fàcil és de respondre.

Notícies, rumors del dia d'avui... Sí, han arribat fins aquí.

Naturalment, costa de creure que pugui fer-se res ni s'hagi pogut fer res sense que cap sector de Catalunya tingui una representació que empari les nostres llibertats. En definitiva, el Parlament aquí reunit representa l'única opinió catalana, controlada a través de la votació popular, en les seves diferents ideologies.

Pot ésser delicat el dia de demà, en relació als drets autonòmics conquerits per Catalunya i reco-

neguts dintre de la Llei fonamental de l'Estat espanyol; pot ésser delicat o perillós aquest moment, si hom recorda els seus antecedents, la seva trajectòria, per a la pròpia vida de la República, tan ajuntada i agermanada amb les llibertats de Catalunya.

Com més difícil sigui el moment, com més greus siguin les hores, més ha d'actuar el Parlament de Catalunya. (*Molt bé!*)

Per tant, demà crec que ha de reunir-se el Parlament de Catalunya.

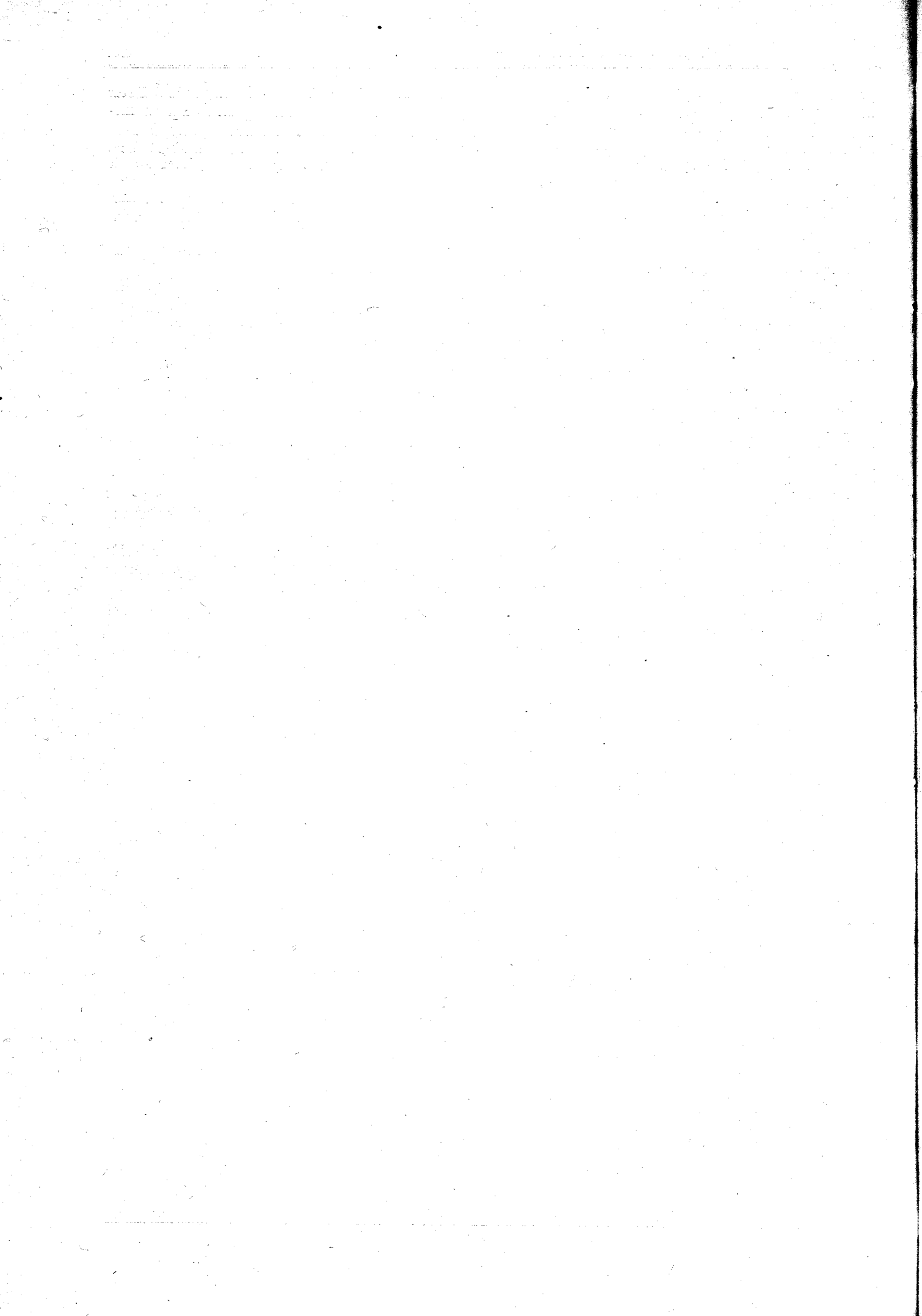
Visca Catalunya!, i visca la República! (*Els Diputats de la Majoria i de les minories governamentals, a peu dret, i durant llarga estona, aplaudeixen i donen visques a Catalunya i a la República.*)

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació sobre el Decret del Departament d'Economia de 23 d'agost proppassat creant uns Inspectors de proveïments.
3. Discussió del dictamen de la Comissió, sobre el Projecte de Llei regulant el procediment per a l'exercici dels drets de referèndum.

(*S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit i set minuts de la vetlla.*)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

confiant a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya l'administració de les beques de la Generalitat i creant cent beques amb destinació a estudis universitaris

Article 1.º L'administració de les beques de la Generalitat corresponen a l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar de Catalunya confirmat per la Llei de 12 de juny del 1934, al qual se-
ran lliurades per trimestres anticipats totes les consignacions que sota aquest concepte figuren en el Pressupost i les que, en endavant, siguin creades per la Generalitat.

Art. 2.º L'Institut constituirà amb l'import d'aquestes consignacions anuals i les que pugui obtenir de corporacions i particulars, un fons especial de beques, al qual acumularà els interessos que produeixi l'administració d'aquest fons.

Presentarà cada any els comptes i l'estat d'aquest fons al Govern de la Generalitat fins i tant no hagi estat creat l'organisme de revisió de comptes previst en l'Estatut Interior de Catalunya.

Art. 3.º Els Centres i Institucions que fins avui tenien atribuïdes beques, lliuraran a l'Institut els expedients corresponents i quedaran incorporades al règim establert per aquesta Llei amb la mateixa aplicació als estudis que tenen en l'actualitat.

Art. 4.º El Consell de l'Institut adjudicarà les beques als candidats que hagin obtingut informe favorable del Centre en el qual han cursat o cursin llurs estudis i judicarà discrecionalment i definitivament les circumstàncies econòmiques i la conducta acadèmica de cadascun. Podrà, en casos de plena justificació, variar la quantia de la beca.

Art. 5.º Els becaris hauran de seguir els estudis amb subjecció als plans d'escolaritat. Tindran iguals deures i drets que els estudiants no becaris; no podran ésser objecte de cap distinció ni

obligació que no sigui pròpia i exclusiva de la condició d'estudiant independentment que sigui o no becari. La beca no constitueix cap títol; no modifica la situació escolar dels becaris, els quals no podran fer-ne cap ús ni ostentació.

Art. 6.º Serà creada a l'Institut una Secretaria especial per al règim becari. Aquesta Secretaria es relacionarà amb el Comitè per mitjà de la Direcció General de l'Institut, de la qual dependrà.

El Consell de l'Institut podrà suprimir, per un temps o definitivament, la beca als estudiants que manquin a llurs deures escolars i adoptarà les resolucions a proposta de les autoritats acadèmiques, del Comitè especial que crea l'art. 7.º d'aquesta Llei o dels Membres del Consell.

Art. 7.º Són creades a l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya, 100 beques de 2,000 ptes. per unitat i curs, destinades a estudiants que vulguin seguir estudis universitaris a Barcelona, la concessió de les quals serà regida per les normes generals i per les següents:

a) Serà constituït a l'Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar, un Comitè presidit pel Conseller-Delegat del Conseller de Cultura i del qual formaran part: El Vocal representant de la Universitat Autònoma de Barcelona al Consell de l'Institut; el Director general i un Vocal d'aquest Institut nomenat pel Consell; un representant del Sindicat o Associació professional de títol facultatiu o superior, nomenat pel mateix Sindicat o Associació mitjançant el torn i procediment que estableixin; un representant de l'organisme universitari que tingui relació amb el règim de

beques i un representant de cadascuna de les dues entitats de Cultura Popular, designades previ acord entre el Patronat de la Universitat Autònoma i el Consell de l'Institut.

b) El Comitè així constituït examinarà les sol·licituds adreçades a l'Institut i els antecedents i la situació econòmica de cada candidat; formularà una relació dels adreços i la passarà al Patronat de la Universitat Autònoma.

c) El Patronat de la Universitat Autònoma informarà aquesta relació nominalment, a propòsit de la capacitat i la conducta acadèmica dels candidats.

d) El Comitè proposarà al Consell de l'Institut una relació nominal per a l'adjudicació de les beques, en la qual podrà haver-hi solament els estudiants que hagin obtingut un informe favorable de la Universitat i que a criteri del Comitè tinguin mèrits preferents de capacitat i de posició econòmica. El Comitè formularà també proposta sobre la divisió o acumulació de fraccions de beca en els casos plenament justificats, en què el candidat resideixi amb la seva família i no necessiti la totalitat de la dotació o, en el cas contrari, li calgui mantenir família amb el seu treball. Constaran en cada cas, els vots particulars dels membres del Comitè.

El Consell de l'Institut adjudicarà les beques entre els estudiants compresos en la proposta del Comitè o en els vots particulars i adjudicarà discrecionalment i definitivament els mèrits dels candidats i la ponderació entre el nombre d'aquests, el de beques a adjudicar, la seva quantia, segons les necessitats comprovades de cadascun i el repartiment d'aquestes beques entre les diverses disciplines acadèmiques.

e) El Comitè vetllarà pel compliment dels deures escolars dels becaris i proposarà el Consell de l'Institut les resolucions que calguin. El Consell donarà compte de la seva decisió al Patronat de la Universitat Autònoma.

f) Amb caràcter transitori i, mentre durin les circumstàncies creades pel nou règim de la Universitat Autònoma en relació a l'ensenyament lliure, el Comitè estimarà preferent la circumstància, plenament provada a jutj de l'esmentat Comitè, d'haver estat matriculat a l'ensenyament lliure fins el curs del 1932-33 i al mateix temps haver-se hagut de guanyar la vida, amb simultaneïtat del treball i els estudis.

Art. 8.º El Consell de l'Institut i el

Comitè s'encarregaran d'atendre als becaris, orientant-los en tot allò en què aquests els demanin consell i ajuda.

Els becaris no podran acceptar cap treball retribuït sense autorització del Consell.

Art. 9.º Per tal que l'Institut compti immediatament amb els mitjans suficients per a complir durant el present semestre les noves obligacions que li són determinades pel que disposa l'article 6.º de la present Llei, és autoritzat, al Pressupost de Despeses vigent, un suplement de crèdit al Capítol VI, Departament de Cultura, art. 11.º, «Atencions generals», Partida 835, Institut d'Acció Social, Universitària i Escolar de Catalunya, d'import 70,000 ptes., les

quals es cobriran de conformitat amb el que disposen les Lleis vigents.

Article transitori

Les beques fundades per les antigues Diputacions provincials per a estudis universitaris, i que la Generalitat ha conservat, seguiran sotmeses, fins que altra cosa no es disposi, al règim que per les mateixes ha tingut establert fins ara la Universitat de Barcelona i el cartell de les quals, per al curs del 1934-35 acaba de publicar la benemèrita Junta de Beques.

Palau del Parlament, 4 d'octubre del 1934.